

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33 (709) • 1963 m. RUGPJŪČIO—AUGUST—mėn. 15 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

AR APSIMOKA?

Gražiai vasarai nuriedėjus į antrą pusę, viena po kitos nuleidžiamos stovyklų vėliavos, užsidaro vartai. Jaunieji grįžta tęsti poilsio pas tėvus, savo atostogas stovyklai paukojęs persona-las pradeda "išsėti" tiesioginiame darbe. Daug minčių ateina žmogui, vaikščiojantiems po išstūstę stovyklos rajoną. Minčių liūdnu ir linksmy, bet jas visas dominuoja klausimas: ar apsimoka? Ar verta vyresniesiems pakelti tokias dideles aukas, kad stovyklos gyvotų?

Galutinį atsakymą tuo reikalu duos ateitis, gal net ir nevisai tolima, tačiau jau ir dabar matoma neabejotina pliusų persvara.

Pirmas džiuginantis ir padirsinantis faktas yra tas, kad šių metų stovyklos buvo jaunimo perpildytos. Stai, kad ir Toronto rajone vienu tuo pačiu metu veikė net trys stovyklos — Gerojo Ganytojo Springhurst su apie 100 vaikų, "Aušros" Sporto Klubas New Wasagoje su net apie 200 jaunimo ir skautų naujoji stovyklavietė su 100 skautų ir skaučių. Susumavę, gauname netoli 400 jaunųjų, stovyklavusių tuo pat metu vien Toronto apylinkėje. Girdėti, kad jaunimo netrūko ir JAV lietuvių stovyklose. Šis reiškinys yra labai padirsinantis, nes rodo du faktus. Pirmasis yra tas, kad tėvai mielai vaikus į stovyklas leidžia. Savo laiku, tėvų nusistatymas tuo reikalu buvo kitoks. Tada stovyklos organizatoriams tekdavo tėvus prikalbinti ir net prašyti, kad jie vaikus atvežtų. Džiugu, kad šeimose tuo reikalu įvyko persilaužimas. Žinoma, tas persilaužimas neįvyko ir be vaikų valios. Vaikai panorę į stovyklas važiuoti, ir tai yra kitas didelės reikšmės faktas.

Pasididžiavimą lietuviui kelia ir tai, kad stovykloms vis dar netrūko personalo. Žinome, kaip sunkiai šiame kontinente tenka dirbti žimos metu ir kaip kiekvienas žmogus laukia atostogų, kurios dirbančiam reikalingos ir dvasiškai ir fiziškai. Neįsivaizduojant to, stovyklų virtuvės buvo dar vis pilnos nuo ryto iki vakaro prakaituojančių šeimininkių, o stovyklos personalo vyrams, berikiuojantiems visus reikalus į eilę, dažnai ir naktys buvo pertrumpos. Girdėjau, pavyzdžiui, pasakojant, kad būrelis vyresniųjų skautų, besirušdami stovyklos atidarymui, visą savaitę net nusirengti neturėdavo kada — per ilgą vasaros dieną dideliame karštyje beraudami kelmus taip išvargdavo, kad vakare kritę čia pat vietoje išmiegodavo ant "motinos žemės". O juk ir jiems atostogos, ir jų laukia sunkus žimos darbas.

Kalbant apie personalą, malonu konstatuoti, kad jo eiles jau labai gražiai papildė jaunoji mūsų inteligentijos karta. Stai Gerojo Ganytojo stovykloje, sekdamas vyresniojo kunigo pavyzdį, vaikų chorui akomponuoti sėdosi su akordeonu ka tik išventintas jaunas kunigas. Salia jo, akomponiatorių eilėje su smuku rankoje — žinomas visuomenės veikėjas. Chore kankurie dar maži vaikai, viena mažytė titatutė net lietuviškai stovykloje išmokusi. Kai jų visų melodijos susilieja į vieną "Lietuva brangi", matome ir jaučiamė, kad čia atsikūro Lietuva.

Naujos personalo pajėgos atsinešė ir naujų idėjų, remiamu principu — duoti stovyklaujantiems daugiau savivaldos. Tos idėjos išbandytos Naujosios Wasagos ateitininkių ir sportininkių stovyklose, vadovautose prityrusios vadovės, studentams padedant.

Gera, kad stovyklos nesustingsta ir daro pažangą, prisitaikydamos prie čia gimusio jaunimo reikalavimų. Tai viena jų pasisekimo priežasčių. Kai susidaro monotoniškas trafaretas, atbaido ir jaunimą ir tėvus. Reikėtų stengtis ir toliau įvairinti stovyklas, daryti jas patrauklias ir ugdyti joms vadovus. Be gerų vadovų stovyklos negalės išsilaikyti. Kaip rūmai sunyksta be gerų šeimininkių, taip ir stovyklas gali ištikti panašus likimas. Vadovai yra stovyklų siela. Tad skatinkime jų ugdymą. A. R.

Kas naujo Kanadoje?

Nereikia vizų vykstantiems Kanadon 3 ar mažiau mėnesiams šių kraštų piliečiams: Italijos, Graikijos, Portugalijos, Ispanijos, Turkijos. Šis potvarkis įsigalios nuo š. m. rugsėjo 15 d. Kanada ir minėti kraštai priklauso ukinio bendradarbiavimo organizacijai, kuri siekia palengvinti kelionias. Be to, nereikia vizų laikinai atvykstantiems Kanadon piliečiams dar iš šių kraštų: Britanijos arba Commonwealth, Prancūzijos, Airijos, JAV, Islandijos, Danijos, Suomijos, Norvegijos, Belgijos, Vokietijos, Liuksemburgo, Švedijos, Olandijos, Šveicarijos, Austrijos, Lichtenšteino, Šiaurės, Pietų, Vidurio Amerikos ir jom priklausančių salų.

Parlamentas išsiskirstė atostogų. Atsimerant liberalų duotus pažadus rinkiminio vajeus metu, dabartinis parlamentas neįrodė, kad naujoji valdžia būtų ką daugiau nuveikusi. Paprastai po rinkimų laimėjusioji partija laimi daugiau populiarumo. Liberalai to neatsiėmė. Jiems daug pakenkė nesėkmingas finansų min. W. Gordon biudžetas ir parlamento nariams algų pakėlimas iki \$18.000 metams, o prižadėtas senatvės pensijų pakėlimas iš \$65 į \$75 atidėtas vėlesnei datai.

Kavos suvažiavimas Kanadoje didėja. Kas metai importuojama 140 mil. svarų kavos ir tik 44 mil. svarų arbatos. Kanadiečiai yra laikomi mėgstamiausias menkos rūšies kava. Iš savo kavos padaroma 72 puodukai, tuo tarpu geros kavos galima padaryti tik apie 40 puodukų. 71% visų kanadiečių vartoja cukrų ir grietinę, 14% — tik grietinę, 4% — tik cukrų ir 9% geria "tikrą" kavą, be cukraus ir grietinės.

Kanada dovanos Graikijai 1 mil. dolerių vertės maisto gaminių. Dovana teikiama pagal Atlanto Šgos susitarimą, nes Graikija ir Turkija aktyviai prisideda prie Atlanto Šgos karinių pajėgų.

Kvebeko separatistų vadas Marcel Chaput, norėdamas su kelti partijos tikslams pinigų, pradėjo bado streiką. Jam badaujant, šalininkai siunčia aukas ir iškilio per 30 dienų suaukojo \$75.000. Chaput svėrė 245 svarus ir per mėnesį nukrito iki 210 svarų. Jo politika yra spaudos kritikuojama. Jis pats save lygina su Gandhi.

Naujosios Demokratinės Partijos suvažiavimas įvyko Reginoje, Saskačevane. Buvo aptarta partijos laikysena liberalų atžvilgiu ir nutarta, kad parlamentui vėl susirinkus liberalai nebūbus palaikomi, jei jie nevykdys savo pažadų. Taip pat nutarė koncentruotis Kvebeko provincijoje, kur iškilio partija neturėjo jokio pasisekimo.

Vertybų konfliktas — buvo šių metų Couchiching konferencijos tema. Kiekvienų metų vasarą prie gražaus Couchiching ežero įvyksta idomios konferencijos, kuriuose dalyvauja filosofai, teologai, istorikai, rašytojai, ekonomistai, mokytojai ir kitų sričių specialistai. Konferencija yra ruošinama "Canadian Institute on Public Affairs". Šiais metais dalyvavo 190 asmenų.

Jaunieji stovyklautojai džiaugiasi gražiomis Kanados geimėmis

Laisvieji ir pavergtieji kongrese

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Pirmosios reakcijos į Maskvos susitarimą, kuriuo faktiškai "legalizuoti" požeminiai branduolinių sprogdiniai, švedų spaudoje buvo blankios. Niekas nenorėjo pirkti katės maiše. Todėl komentarose vyravo santūrumas ir sena išmintis: "Pagyvensim — pamatysim". Netrukus spaudos puslapis ir radio pranešimus užpildė maždaug tuo pačiu metu pasklidusios žinios apie žemės drebbėjimo aukas Jugoslavijoje.

Švedijos pabaltiečių sluogsiuose su susirūpinimu buvo ruošiamasi sukurti naują komunistų proveržį laisvojo pasaulio pozicijoje.

Pasaulinės liuteronų sąjungos kongresas įvyko Suomijos sostinėje Helsinkyje. Čia buvo sprendžiamas sovietinių Pabaltijo delegatų prašymas priimti juos į šį pasaulinį liuteronų organą. Jų prašymas patenkintas didele balsų persvara. Pernai rudenį Pasaulinė bažnyčių taryba, apjungianti protestantus ir ortodoksus, taip pat priėmė Latvijos ir Estijos protestantus ir ortodoksus.

Laisvųjų latvių delegacija Laisvosios latvių liut. Bažnyčios atstovai surengtoje spaudos konferencijoje švedijos sostinėje pareiškė, jog jie ryžtingai priešinsis sovietinių agentų pastangoms. Kongreso dalyviams buvo išdalyta dokumentinė įrodymų medžiaga, jog komunistų valdoma dabartinė Latvijos liuteronų Bažnyčia nesanti nei tikra nei laisva.

Tuo tikslu ką tik išėjo iš spaudos iliustruotas 34 ps. leidinys anglų k. apie sukaustytą latvių liut. Bažnyčią. Autorius, teol. lic. pastorius L. Cuibe, surinko pačių sovietų oficialių šaltinių paskelbtus duomenis, kurie rodo, jog Sov. Sąjungoje šiuo metu nesą jokios tikėjimo laisvės. Jo nuomone, Latvijos liut. Bažnyčios nuostoliai esą tokie dideli, jog iš viso tenka bėgsta, ar jos laukia kokia nors ateitis.

Priekaištai sovietinės Latvijos arkivyskui

Spaudos konferencijoje pastorius Cuibe pareiškė, jog pernai, Pasaulinei bažnyčių tarybai priėmus okup. Pabaltijo atstovus,

daug kas net Švedijoje ėmė galvoti, jog religinė padėtis Pabaltij pradedasi normalėti. Tuo tarpu iš tikrųjų Bažnyčios būklė, ypač nuo 1959 m., yra smarkiai pablogėjusi.

Kalbėtojas karčiai nusiskundė, kad dabartinis tarybos gen. sek. dr. Visert Hooft "garbina Baalį" ir nesuranta, jog sovietiniai latvių liut. Bažnyčios atstovai tėra tik komunistinio režimo garsia kalbali ir visiškai nelaisvi. Šiuometinis "arkivyskupas" yra buvęs pastorius, kuris dar trisdėsimtisiais metais už nedorą gyvenimą buvo pašalintas iš pareigų, karo metu rėmė raudonuosius partizanus ir "išrinktas", režimui verčiant, 1948 m., kai stalininis siautėjimas buvo pasiekęs viršūnę. Dabar šis "ganytojas" pakviestas stebėtoju ir Helsinkyje vadovaus delegacijai, kurios sudėtyje laukiama ir poros žinomų latvių liuteronų prieškarinio laikotarpio vadų, perauklėtų Sibire.

Laisvųjų liuteronų delegacijai vadovavo iš JAV atvykęs asmeninis arkivyskupo Kundzinio atstovas.

"Sv. D." pranešimu, panaši padėtis esanti ir estų liuteronų, kurių sluogsiuose taip pat su dideliu dėmesiu vyko pasirušimai kongresui. Laisvųjų estų liuteronų delegacijai vadovauja vysk. Lauri. Jos rūpesčių taip pat paruošta dokumentinė medžiaga apie dabartinę tikybos būklę pavergtose Estijoje.

Neteko nieko patirti apie kokį nors lietuvių liuteronų atstovumą.

Faktų kalba

Minėtame Cuibės leidinyje pateikiama daug faktų apie dabartinį religinį gyvenimą ir persekiojimo vargus Latvijoje. Stai kelių pastorių likimas. Česio pastorius 1960 m. apkaltintas "dykduonijavimu". Venstilio pastorius Grivans, Stalino laikais ikalintas, 1955 m. buvo amnestuotas, paskui vėl suimtas, išvežtas į Sibirą, kur jis ir šiuo metu tebelaikomas visiškai paliejęs.

Laudonos pastorius O. Baltins suimtas 1962 m. ir nuteistas penkeriems metams priverčiamųjų darbų už "pasipriešinimą" anti-religinei propagandai. Pastorius Ozolis 1962 m. gruodžio mėn. nuteistas kalėti tariamai už tai, jog slėpęs savo "metines pajamas".

Spauda ir radijas dažnai vaizduoja pastorius nacių bendradabiais, išdavikais ir šnipais. Taip pat mėgiama juos kaltinti nepadoriu gyvenimu, išskrypimais, nevengiant net juokingų kaltinimų, kaip antai: 1961 m. gale kompartijos organe "Cinija" buvo paskelbta, jog vienas pastorius pavogęs... savo parapijiečio batus.

Zinomi atvejai, kai komjaunimo nariai, naudodami net fizinį smurtą, trukdo religinį apeigų atlikimą. Pvz. Valmieros apylinkėje pagrasinta pastoriui, jog bus ištumtas į duobę: Rygos kapuose kitas pastorius jėga nutemptas šalin, neleidžiant užbaigti pamokslą.

Neįmanoma čia atpasakoti visų autorių išvadų. Cituojam paskutini sakini: "Krikščioniškoji Bažnyčia visame pasaulyje turi nuolat ir sistemingai žadinti viešąją nuomonę faktų, kad religinė diskriminacija, nemažiau kaip rasinė, yra nežmoniška ir priešinga Dievo valiai".

O visdėlto būtų gera, jog ir mūsųose kas nors pasirūpintų panašiai svetimomis kalbomis pasauliui pristatyti pavergtosios Lietuvos Bažnyčios vargus. (Yra paruošta dr. J. Savojo studija "Religious Persecution in Soviet Occupied Lithuania", Red.).

Lietuvių dainų šventė Niujorke

Pasaulinės parodos metu lietuvių dainų šventė numatoma Niujorke 1964 m. rugpjūčio 23 d. Gautas stadijonas, talpinąs 15.000 žmonių parodos rajone ir 50 asmenų orkestras. Dainų šventės muzikų komitetas netrukus sudarys repertuaro komisiją.

Siuo pasirūpinimą kviečiame visus JAV ir Kanados lietuvių chorų dainų šventėje dalyvauti ir iki š. m. rugsėjo 1 d. registruotis tos šventės komitete, nurodant

choro dirigento vardą ir pavardę, choro adresą ir dainininkų skaičių. Užsiregistruotiems chorams, kai tik bus atspausdintos gaidos, bus išsiųstos nemokamai. Repertuaro ir registracijos reikalais prašome rašyti P.P. Dainų Šventės Muzikų Komiteto sekretoriui: Mykolas Cibas, 59 Van Nostrand Ave., Great Neck, L.I. N.Y., USA.

Drauge kreipiamės į lietuviškąją visuomenę su prašymu su-

Savaitės įvykiai

ATOMINIŲ BANDOMŲJŲ SPROGDINIMŲ SUSTABDYMO SUTARTIS PASIRASYTA MASKVOJE. Pirmiausia ją pasirašė trys didieji — JAV, Britanija, Sov. Sąjunga. Vėliau prie jų prisidėjo apie 100 įvairių kraštų, pritaria pasirašyti sutarčiai, kuri draudžia atominius sprogdinimus atmosferoje, tolimose erdvėse ir vandenių gelmėse. Prie jos prisidėti atsisakė Prancūzijos prez. De Gaulle, o V. Vokietijos kancleris Adenaueris pareiškė abejone, esą, sutarties pasirašymas galis reikšti Rytų Vokietijos pripažinimą. JAV užs. r. min. D. Rusk įtikino kanclerį, kad tokio pripažinimo iš JAV pusės nebūsią. JAV kongresas sutarties dar nepatvirtino, ir laukiama iš jo narių opozicijos. Savo rašte senatui prez. Kennedy pabrėžia, kad ši sutartis neužtikrina pasaulio taikos, o tik ją priartina. JAV užs. r. min. D.

Rusk pastebėjo Maskvoje, kad pasirašyta sutartis nepašalina atominio karo pavojaus, nedraudžia atominių ginklų gamybos, nesumazina jų turimų atsargų, neapriboja jų panaudojimo karo atveju. Jis ir kiti diplomatai mano, kad sutartis tesą žingsnis į naujus susitarimus tarp Rytų ir Vakarų. Tą įspūdį sustiprino D. Rusk vizitas N. Chruščiovui Gagarėje prie Juodoosios jūros. Kiniečiai dėl tokių perspektyvų siunta, bet kartu ir mato, kad jų aštri laikysena pastūmėjo Chruščiovą į glaudesnius santykius su Vakarais.

Skandalingoji Ward byla Britanijoje pasibaigė pastarojo nusinuodijimu. Teismas rado jį kaltą, nes vertėsi daugiau ar mažiau iš prostitucijos gautomis lėšomis. Scotland Yard tęsia tyrinėjimą toliau. Galimas dalykas bus daugiau bylų, kuriose iškils naujų žymių vardų. Macmillan vyriausybė yra sukrėsta, ir greičiausia iškils naujas premjeras dar prieš 1964 m. rinkimus.

Vištienos importas V. Europoje iš JAV tapo politine problema. Ekonominė Europos Sąjunga nutarė pakelti tarifą paukštiniai iš JAV. Pastarosios, atsisakiusios, grasiina pakelti tarifą kiauksiams Europos gaminiams. Tą klausimą kėlė ir prez. Kennedy savo vizito metu Bonnoje. Rašoma, kad kancleris Adenaueris pasakė: "Tris kartus kalbėjau su prez. Kennedy ir tris kartus jis kėlė vištienos importo klausimą. Ar jis prezidentas, ar ūkininkas?"

Sukilėlių įsiveržimas į Haiti iš Dominikonų respublikos pasibaigė nesėkme. Pradžioje sukilėliai, vad. gen. L. Cantave, skelbė sutikę mažą pasipriešinimą, bet vėliau buvo atmušti. Sukilėliai tiškėjosi, kad sukils visas kraštas, nes yra daug nepasiteikimo dabartinio prez. Duvalier. Pastangos išjudinti kraštą sukilimui, atrodo, tęsiamos toliau.

Kariniai susidūrimai įvyko Korėjos neutraliojo zonoj tarp komunistinių S. Korėjos ir JT patrulių. Buvo užmušti — 4 korejiečiai ir 3 JAV kareiviai. JAV karinė va-

dovybė pagrasino kariniu smūgiu. Intriguojia, matyt, kiniečiai, siekdami sukludyti JAV ir Sov. Sąjungos suartėjimą.

Ginklų gabenimas į P. Afriką nutartas sustabdyti JT saugumo tarybos 9:0 balsais, susilaikius Britanijai ir Prancūzijai. Visi JT nariai kviečiami vykdyti tą rezoliuciją. Buvo siūlomas ir ūkinis P. Afrikos boikotas, bet nepraėjo. Britanija, kuri turi P. Afrikos karinę jūros bazę, pareiškė nesiųsianti ginklų, kurie stiprintų dabartinę rasinę politiką, bet nusiųsianti ginklų krašto gynybai. JT saugumo taryba savo rezoliucija siekia priversti P. Afriką pakeisti savo rasinę politiką, kurioje vyrauja baltieji.

Vengrijos kardinolo Mindszentis klausimas tebėra neišspręstas, nors po popiežiaus Jono XXIII mirties pasitarimai atnaujinti. Dalyvavę naujojo popiežiaus vainikavime Vengrijos prelatai P. Brezanoczy ir Hamvas pareiškė "Il Tempo" laikraščiui, kad Vengrijos vyriausybė rodati daug geros valios. Su kardinolu Mindszentis įjedu nesimate, nors Vienos kardinolų į Budapeštą kvietęs prel. Hamvas, Szeged vyskupijos valdytojas. Abu prelatai Romoje buvo priimti popiežiaus Pauliaus VI. Vėliau Budapešte pas kard. Mindszentį lankėsi JA V-bių Belgrado pasiuntinys gydytojas dr. Lynsky, kuris irgi buvo priimtas ir popiežiaus Pauliaus VI.

Vengrijos tarybos vicepirm. Kallai pareiškė Austrijos laikraštininkams, kad Vengrijos vyriausybė nesipriešinti naujų vyskupų paskyrimui, tik reikalaujanti lojalumo naujojo režimo įstatymams. Galimas dalykas, ryšius su sovietinės vyriausybės nuolaidomis išsispres ir kard. Mindszentis klausimas.

Taikos fondą įsteigė Vatikanas, pagerbdamas mirusio popiežiaus Jono XXIII atminimą. Fondui perduoti ir Balzano taikos premijos pinigai, kurie buvo išteikti popiežui Jonui XXIII. Vatikano taikos premijos bus skiriamos kas treji metai.

Naujoji politika ir Lietuva

Ryšium su nauju atodrekiu Vashingtono-Maskvos santykiuose, naujai iškyla ir Lietuvos laisvinimo klausimas. Vadovaujantieji lietuvių politiniai sluogsniai tuo yra susirūpinę ir siekia, kad Lietuva būtų nepažeista. Dar derybų išvakarėse VLIKas kreipėsi į JAV užs. r. min. D. Rusk ir prašė, kad derybose nebūtų pažeistos lietuvių tautos teisės ir savo laisvę. Kreipimesi buvo pabrėžta, kad Lietuva niekad nesusitiks su betkokia sutartimi tarp Rytų ir Vakarų, kuri nerespektuotų Lietuvos nepriklausomybės.

Valstybės Departamente lankėsi ir Pavergtųjų Tautų Seimo delegacija, kurioje Lietuvai atsto-

vavo V. Sidzikauskas. Delegaciją priėmė departamentu pasekretorius R. Dawis. Jam buvo paaiškinta, kad Vashingtono-Maskvos susitarimas galis neigiamai paveikti sovietų pavergtąsias tautas ir pasukti JAV politiką pavergtiesiems žalinga linkme. Taip pat buvo aiškintasi galimybė įrašyti į ateinančios JT visumos sesijos darbotvarkę sovietinio kolonizmo klausimą.

Lietuvos laisvinimo reikalais lankėsi JAV Valst. Departamente ir prel. J. Balkūnas, Tautos Fondo pirm. Jis nušvietė okup. Lietuvos padėtį, remdamasis naujaisiais duomenimis, dabartinę sovietų okupaciją ir lietuvių pastangas išsilaivinti. Be to, prelatas įteikė atitinkamą memorandumą.

Huntsville. — Kanadoj, Algonquin parke, Rosebery ežero pakrantėje, aptikti pėdsakai indėnų stovyklavietės, kuri yra 5.500 senumo. Tai lūdią rasti strelių smailagalai.

daryti sąlygas chorams atvykti į 1964 m. pasaulinės parodos dainų šventę. Kviečiame visus balsinčius tautiečius jau dabar įnešti ir dainų šventėje dalyvauti užsiregistruvusius chorus ir padidinti jų eretas. L.M.P.P.D.S. Komitetas

Ivykiai Vokietijoje

Politinės rožės ir dygliai

AD. VYTENIS-AUSRYŠ Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje

Ryškiuosius įvykius V. Vokietijoje pastaruoju metu atžymėjo JAV prez. Kennedy ir Prancūzijos prez. De Gaulle vizitai.

De Gaulle atvykimas šį kartą neturėjo reprezentacinių tikslų, bet pritaikytus reikalus. Todėl ir jis pats Vokietijoje nebuvo taip kaip Kennedy, entuziastiškai sutiktas. Šį kartą De Gaulle atsižvelgė į V. Vokietiją savo artimiausius bendradarbius: min. pirmininką, užsienio, finansų, žemės ūkio, kr. apsaugos ir švietimo ministerius.

Kariniai susitarimai

Krašto apsaugos politikoje abi šalys pripažįsta reikalingumą stiprinti Atlanto Sąjungą. Abiejų šalių kr. apsaugos ministeriai — von Hassel ir Messmer — svarstė ir pripažino reikalingumą suderinti abiejų karo pajėgų ginklavimą bei ginklų gamybą. Pripažinta abiejų šalių kariuomenės dalinių glaudesnis bendradarbiavimas. Šį rudenį turi būti viena prancūzų pėstininkų kuopa iš Sarrenbourg'o trims mėnesiams priskirta vokiečių pulkui Koblenz'e ir taip pat viena vokiečių kuopa priskirta prancūzų pulkui Sarrenbourg'e. Tai tik kukli praktiškoji bendradarbiavimo pradžia. Siūlymą priimti prancūzų konstrukcijos vadinamą Europos tanką abiejų kraštų kariuomenės vokiečiai atmetė. Žinoma, toks prancūzų konstrukcijos tankas, netik būtų žymiai pakėlus prancūzų prestižą, bet ir daug prisidėjęs prancūzų finansų naudai. Vokiečiai priėmė prancūzų gamybos transporto lėktuvų Transval, tik nori atlikti keletą bandymų prieš pradėdami to tipo lėktuvų masinę gamybą.

Be to, V. Vokietijos kr. apsaugos min. von Hassel pareiškė norą Prancūzijos ministeriui Pierre Messmer, kad Prancūzija savo Viduržemio karo laivyną grąžintų vėl Atlanto S-gos dispozicijai.

Gincas dėl kviečių

Pagrindinis prancūzų tikslas buvo įsivertinti dėl žemės ūkio gaminių įvežimo iš Prancūzijos į V. Vokietiją Europos ūkinės sąjungos sutarties rėmuose. Prancūzai jau kelinti metai reikalauja iš vokiečių nuleisti žemės ūkio, pirmoje eilėje kviečių, kainas, pritaikant prie Europos ūkinės sąjungos valstybių grūdų vidurkio kainų. Mat, V. Vokietijos javų kainos yra augštesnės už visų kitų ūkinės sąjungos valstybių grūdų kainas. Norima sudaryti galimybę javų eksportui į V. Vokietiją iš Prancūzijos. Toks kainų išlyginimas sudarytų taip pat galimybę vadinamam "Kennedy Round" — javų importui iš JAV į Vokietiją. Šiuo labai svarbiu ūkiniu ir tarptautinėse reikšmės klausimu nepasiekta kol kas jokios realios pažangos. Prsimintina čia aplinkybė, kad tuo metu Prancūzijoje ėjo ūkininkų streikas dėl žemės kainų, o V. Vokietijos ūkininkų sąjungos pirm. Rehwinkel'is ėitė Bonn'o vyriausybės memorandumą, primindamas vyriausybei 1955 m. įstatymą ir žalią planą, pagal kurį ūkininkų padėtis turėjo būti prilyginta kitų ūkio šakų proporcingam lygiui. Memorandumas pabrėžiama, kad pažadas tebėra neįvykdytas, nors vyriausybė metams žaliajam planui išleidžianti apie 2 milijardus DM. Todėl ūkininkų sąjunga reikalauja tokios žemės ūkio politikos, kuri mokėtų, finansų, algiu bei pajamų išlyginimu tarp ūkininkijos ir kitų ūkio šakų galėtų priėti prie kainų stabilizacijos. Reikiama, apie kainų nuolaidas šiose sąlygose negali būti jokios kalbos. Parlamentas dar birželio 27 d. atmetė social-demokratų pasiūlymą atpiginti javų kainas ir jas stabilizuoti.

Pasikeis studentais

Kultūros politikos srityje abi

šalys susitarė pasikeisti studijuojančių jaunuimiu. Tam reikalui įkurta organizacija — jaunimo kuratorija, kuri skatins ir prižiūrės abiejų šalių jaunimo pasikeitimo eigą. Kuratorijos vedėjas — prancūzas, sekretorius — vokiečiai. Kuratorijai nutarta skirti 48 milijonus DM iki 1964 m. gruodžio 31 d. Abi šalys inėš po lygią dalį. Numatoma pasikeisti per metus puse milijono studijuojančių. Tai vienintelis reikalas, dėl kurio buvo susitarta labai greitai ir be didelių diskusijų.

Dygliuota vienybė

Europos vienybimo politiniai reikalai, kaip jie buvo keliami Fourget komisijoje, kur vokiečiai tai reikalauja, remė, nebuvo diskutuojami. Praktiškųjų klausimų sprendimų sunkumai parodė, kad Europos unijos klausimas lengviau diskutuoti Europos unijos parlamente Briuselyje, o ne Bonn'oje arba Europos ūkinės sąjungos komisijoje Briuselyje. Atsisveikinimo kalbose Adenaueris — De Gaulle'is vokiečių prancūzų draugystę lygino su romėmis, kurios turi dyglius. "Prancūzų-vokiečių draugystė panaši rožei, kuri visuomet žydi, krauna pumpurus ir pakelia žiemos šalčius; ... mūsų sutartis nėra tik viena rožė, net rožių puokštė, o ištisas rožių sodas, kurį mes pasodinome, kad kiekvieną dieną žydėtų nauji rožių žiedai" — kalbėjo De Gaulle. Bet kai išyla klausimas — kas tavo ar mano, — sakė Adenaueris, tai bendradarbiavimas yra jau sunkesnis; jis priminė rožių dyglius.

Tarp Vašingtono ir Paryžiaus De Gaulle konferencijos metu turėjo progos išsikalbėti ir su būsimu V. Vokietijos kancleriu L. Erhard'u vokiečių prancūzų ir vokiečių amerikiečių santykių reikalu. Iš jo De Gaulle patyrė, kad Feder. Respublikai nėra pasirinkimo tarp Vašingtono ir Paryžiaus. Vokiečių tautos supratimu, tai esąs vienas neatskiriama vienetą (Spiegel). O užs. min. Schroeder'is prieš prancūzų vokiečių susitikimą pusėtinai demonstratyviai pareiškė: "JAV mums lygiai reikalingos, kaip ir jūs" (Spiegel). Schroeder'is, kilęs iš Saaro krašto, prancūzams turi mažiau simpatijų, kaip amerikiečiams.

Toronto rajono skautų ilgalais kas savaitę turi nuosavą stovyklavietę pagalauja isikūnijai — rugpjūčio 2 d. pašventinta lietuviškoji Romuva šventimoje padangėje. Graži tai vieta: gilus ežeras daubojė, plati aikštė augstame krante, o dar augščiau akmeningos terasos — labai dekoratyvi aplinka palapinėms. Prie šios natūralios aplinkos per keletą savųjų būrelių savanorių entuziasmą pridėjo ir savo ranką — praplato aikštės, išvalė mišką, sutvarkė sanitarijos reikalavimus, įvedė vandeni, o rangovas Reginaldas pastatė didelį pagrindinį pastatą, originalų inž. dr. A. Kulpa-vičiaus kūrinių — klėties ir klouno atspindį.

Iškilmingas atidarymo pamaldas laikė ir pamokslą pasakė iš Hamiltono atvykęs prel. dr. J. Tadauskas, asistuojamas Tėvo

Lenkijos lietuviai gyvena savitą gyvenimą labai skirtingose sąlygose. Kokie pagrindiniai jų rūpesčiai, matyti iš paskutiniųjų suvažiavimo praėjusių metų rudeni.

Suvažiavime dalyvavo Seinų, Punsco, Suvalkų, Vroclavos ir Varšuvos lietuvių nausėdijų atstovai. Buvo atstovaujami įvairių profesijų lietuviai: ūkininkai, inteligentai; dalyvavo taipogi administracijos pareigūnai komunistai, norėdami sekti suvažiavimo eigą.

Ūkiniai rūpesčiai

Suvažiavimo darbuose vyravo medžiaginės gerovės kelimo rūpesčiai. Jų manymu, tik medžiaginė gerovė gali padėti lietuvių kultūros ugdymo baruose. Jie bylojo: kultūrinis ir ekonominis gyvenimas visad eina lygia greta, arba vienas paskui kitą. Visų delegatų buvo pripažinta, jog Lenkijoje lietuvių gyvenimas esąs sunkus, o ypač ūkininkų, kurie eina kruvinas Kalvarijos "stacijas".

Komunistų raginimai

Pareigūnai — komunistai įtaigojo, kad ir lietuviai neturi likti abejingi socializmui, lenkų kalbos mokymuisi, Lenkijos visokeriopo gyvenimo pažinimui. Betgi... šalia socializmo ir Lenkijos spalygojo gyvenimo pažinimo, esą galima veikti lietuvių kultūros puoselėjimui, jos išlaikymui, saviveikiai ir švietimui. Buvo ir priekaištų: esą, daug Lenkijos lietuvių "kažkodėl" abejingi socializmui bei komunistams. Bet ar nepanašiai priekaištaujama ir Lietuvos okupantų taktika komunistai, o ypač lietuviškajam jaunimui?

Planuotojų daug, darbininkų mažai. Po suvažiavimo galvojantieji

VL. MINGELA

patrijotai lietuviai pastebėjo, jog suvažiavimą slėgė perdėti daug planų, kurie nieko bendro neginėjo turėti su esamosios padėties negerovėmis. Panašūs planai kažkieno pakišti, svetima dvasia persunkti, nemieli lietuvių širdims. Buvo daug aukašurnių planuotojų, bet kai reikėjo jiems išsijungti į "planų" vykdymą, beveik visi nuo darbo atsisakė. Kai kurie tautiečiai drįso viešai teigti, jog lietuvių tautinės kultūros išlaikymo valdžios sluogsniai nesirūpina ir pareigūnai dirbančius nustumia nuo lietuviybės darbo.

Lietuvio savigarba

Buvo ir tokių pastabų: "Jei norime, kad mus kiti gerbtų, privolome išmokyti ir savigarbos doro, turime rodyti užkrečiančių pavyzdžių — garbingai gyventi. Tautinės kultūros sampratą ir jos esmę galima pagilinti studijomis: Lietuvos istorijos, kalbos, literatūros, meno - tautodailės, tautosakos - dainų, tautinių šokių ir viso to, kas sudaro tautinį lobyną, kuris negali žūti šiandien, nes tas viskas turi būti pratingai perduota vis ateinančioms kartoms".

Nesigėdijkim!

VI. Pajaujienė "Aušros" 5 nr. sako: "Mes, lietuviai, savo tautinės kultūros nesigėdijame. Turime savo didelį lobį — nepaprastai gražia, turtingą ir įdomią, skambią, kalbą, vieną seniausiųjų gyvųjų kalbų Europoje. Kiekvienas lietuvis laikas save kultūringu žmogumi negali jos nemokėti ir netobulinti jos mokėjimo, skaitydami lietuvių knygas ir stengdamiesi kalbėti gražiai ir švariai".

Lietuvių kultūros barai

Varšuvos lietuvių kultūros drjos suauktame suvažiavime, Varšuvoje, buvo visdėlio prieita iš-

tikinimo, jog Punsco lietuvių kultūros namai aplink save sugėbjo suburti idealizmu šviečiantį gabesnių lietuvių elementą; ypač tas taikintina vokalinės srities darbuotojams. Ten suorganizuota nemažai viešų meninių pasirodymų: tautodailės parodos, tautinių šokių ir chorų koncertai ir kt.

Lenkijos lietuviai užsitarnauja gilaus mūsų pripažinimo ir pagarbos, kadangi beginiškais būdais, neturėdami intelektualų vadų, sugeba išlaikyti ansamblius, suruošti nemažą viešų vaidinimų - spektaklių kaimuose (ypač tuo pasižymi Punsco bei Seinų lietuviai), lietuvių kalbos ir literatūros kursų, kuriuos ryžtingai moko Lietuvos istorijos. Pamokos vyksta šeštadieniais ir sekmadieniais.

Visdėlio tame suvažiavime buvo pripažinta, jog lietuviai daugely sričių yra atsilikę nuo lenkų kultūrinio požiūriu. (Argi? VI. Mg.)

Kultūrinis prieauglis

Pasirodo, jog kaip Amerikoje, taip ir Lenkijoje labai mėgstami šokių ansambliai, dramos rataliai, chorai ir pan. Suvažiavimo dalyvių dauguma priėjo vieningo išvados, jog nevalia pasitenkinti atsiektais rezultatais: reikia ryžtingiau burtis į savišvietos būrelius, kur lietuviai, ypač jaunieji, galėtų savo kūrybą pasiūlyti, augti ir tobulėti, praplėsti žinių akiratį. Itin buvo skatinama daugiau reikštis jaunųjų plunksnos darbininkai - korespondentai. Jiems buvo patariama burtis į jaunųjų laikraštinių - literatū būrelius (panašiai sielojasi ir Detroito LZS-gos skyrius. VI. Mg.), ruošti literatūros vakarus bei akademijas; korespondentai buvo raginami daugiau rašyti laikraščiams, ypač "Aušrai". Vadovaujančių lietuvių nuomone, kalbami literatūros būreliai turės išugdyti ir subrindinti lietuvių kultūros elitą. Teisingai jie galvoja, nes be jaunųjų plunksnos darbininkų prieauglio, be savo valstybės ir savo žurnalistikos mokyklų, po kokių 30 metų galime atsidurti nelaukiamai blogoje padėtyje.

Traukia į miestus

Suvažiavime buvo kalbėta "žuvis neria kuo giliau, žmogus įieško ko geriau". Tad ir Lenkijoje gabesnieji, prasimušę moksloose, išigiję kurį specialybę žmonės išvyksta iš Seinų ir iš Punsco į didesnius miestus. Atrodo, jog politinio sekimo istaigos samoningai kaikiuriams lietuviams pasiūlo tolimesnę vaivadijos vietose kiek geriau atlyginamas vietas. Lietuvių gyvenamosiose srityse toks nuostolis labai skaudžiai pajuntamas.

Atrodo, jog Lenkijos lietuviai neabejotinai patrijotai. Jų nepalaužė sunkios gyvenimo sąlygos. Jie dirba ateities Lietuvai ir rodo šviečiančio idealizmo pavyzdžių. O tai svarbu, ypač pasaulio lietuviams vadovaujančiai Amerikai, nes jos lietuvių didelei daliai to kaip tik ir trūksta. Ateities Lietuva tikrai nesigėrės ir nesididžiuos mūsų šiandienine prabanga ir turtu. Nebus aprašomi mūsų brangūs namai bei automobiliai. Istorija registruos tik tik tai, ką atlikome naudingo lietuvių tautos laisvei atgauti, ką padarėme lietuvių bei savajai kultūrai ugdyti bei jai išlaikyti.

KLAUSKI APIE KANADĄ

Klausimas: Ar nedarbas Kanadoje yra silpnos, blogos valdžios padarais, ar tai blogos politinės sistemos negerovė?

Atsakymas: Nė vienas čia minimų spėjimų nėra teisingas. Viena pagrindinių priežasčių — krašto didumas ir mažas gyventojų skaičius sudarąs mažą vidaus rinką.

Europos kraštai gyvena iš gamybos kompaktinei ir didelei namų rinkai; eksportas yra tik priedas, bet ne gerovės šaltinis. Kanadoje mes priklausome daugiausia nuo eksporto, kuris apima maždaug trečdalį visos gamybos. Todėl mes esame ypatingai jautrūs visokiems užsienio poreikiams bei jų svyravimams ir besikeičiančioms pasaulio rinkoje kainoms.

Paskutiniaisiais 25 metais daug kas pasikeitė Kanados ūkyje. 1871 m. tik 20% kanadiečių gyveno miestuose ir miesteliuose, dabar — beveik 70%. Du trečdaliai kanadiečių gyvena 12 didesniųjų miestų, gaminančių prekes ir sugebančių eksportuoti tik daiktus. Tai kitas nedarbo aspektas, kad mes sunkiai galėjom keisti mūsų socialinę ir ūkinę struktūrą. Mes bendame per sunkumus, panašius į tuos, kuriuos yra perėjusios valstybės, žengusios į pramonės procesą.

Taip pat yra reikšminga, kad staigus darbų išplėtimas įvyksta ten, kur gabumų pareikalavimas yra augščiausias; nuo 1955 metų

70% bedarbių yra iš tu, kurie nėra pasiekę 8 skyriaus išsimokslinimo. Vyrų, neturi 8 skyriaus mokyklos pažymėjimo, nėra tikamai 70% pasitaikančių darbų.

Priemonės Kanados nedarbui mažinti: daugiau žmonių; išplėsti visiems svarbią pramonę namų rinkai; daugiau švietimo, kad dirbančios jėgos būtų moderniai bendruomeni, kurią mes jau esame sukūrę; išlaikyti žemas gamybos išlaidas, kad galėtume daugiau parduoti. Tai galima pasiekti. Nėra pagrindo abejoti, kad tai ir bus padaryta.

Pastaba. Į klausimus atsako Canadian Scene ištaija. Jai galima siųsti klausimus per "T.Z." redakciją. Klausimai neturi būti asmeniniai bei teisinio pobūdžio. Red.

Automobilių gamyba

1962 metais JAV-se pagaminta 6.686.000 lengvų automobilių, 1961 m. — 5.854.747. Bendras vartojamų automobilių kiekis 1961 m. buvo 58.854.380. Vien Michigan'o valstybėje 1962 m. važiuojama 2.817.799 automobilių.

Sovietų Sąjungoje 1961 metais buvo pagaminta 149.000 automobilių. Maskvoje važinėja nuo 26.000 ligi 50.000 privačių automobilių.

"Mūsų šimtas iš visur"

XX JUBILIJINĖ STOVYKLĄ PUTNAME APLANKIUS

K. PAZERAITE

Seniai svajojau pamatyti Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų buveinę Putname. Prieš 45 metus teko matyti, kaip šios kongregacijos vienuolynas kūrėsi Marijampolėje. Pažinojau ir jo pradininkę seselę Uogintaitę. Sunkiom sąlygom tada tas vienuolynas plėtėsi, bet netruko sešioms ryžto. Nors daugumas seselių buvo menko išsilavinimo, tačiau jau tada jos rūpinosi mergaičių auklėjimu, puoselėdamos, pagal savo jėgas bei išteklius, lietuvišką kultūrą. Svyturiu švietim ir skatino dirbti bei pasiaukoti šios kongregacijos įkūrėjas šventas arkivyskupas Jurgis Matulaitis.

Naujame židinyje

Po daugelio metų su džiaugsmu aplankiau jų vienuolyną, iškūrusį svetimos svetingo žemės su gyvu liepsnojančiu lietuviybės židiniu. Motina M. Augusta, vienuolyno viršininkė, augštos kultūros, su savo "Stabu" aukojanti netik maldas už Lietuvą, bet ir visas savo jėgas skiria jaunimui, leisdamas "Eglutę" ir kitus laikraščius bei mergaites auklėdamos lietuviškoje dvasioje pačių išrastais metodais. Šalia bendrabučio mergaitėms, jos kasmet suruošia stovyklą, į kurias suvažiuoja mergaitės iš visur. Šį kartą patekau į XX jubiliejinę mergaičių stovyklos pabaigtuves.

Ties Kašubų kūriniu Patekau į tikrą žemišką rojų. Dievo Motinos palaiminta. Ir ji pati, lyg nužengusi nuo Šiluvos akmenų, čia, prie vienuolyno mūrų, su šypsena pasitinka visus. Tai dail. Kašubos kūriny, mozaikinis fonas — jo žmonos. Tik gilaus tikėjimo dailininkas tegalėjo sukurti tokią Madoną, kurioje taip kilniai įkūnyta Nekaltai Pradėtosios paslaptis. Prisiminiau Tarptautinio Eucharistinio Kongreso metu Rio de Janeiro, Brazilijoje, mūsų suruoštą Lietuvių Religinio Meno parodą. Ten, centre, švietė dail. VI. Stancikaitės atkurta Aušros Vartų Madona. Jos liūdna kilni šypsena taip paveikdavo lankytojus, kad daugumas klaupdavo prieš ją ant kelių ir meldavosi. Mat, šio paveikslo autorė, prieš jį tapydama meldėsi. Tad ir Kašubos, atrodo, bendrojo maldoj susijungė, kūrė.

Zalumas sodo — akinantis. Liepų alėjos gale, ant kalvelės, ir Fatimos Dievo Motina, besikalbanti su piemenėliais.

Jubiliejinė šventė

Sventė buvo pradėta šv. Mišiomis po daugaus skliautais. Mišias atnasojo prel. P. M. Juras. Pamokslą pasakė svečias iš Romos prel. V. Balčiūnas. Visas mišias giesmes (žodžiai kun. St. Ylos, muzika J. Gaubos) sugiedojo stovyklų stovyklos pabaigtuves.

(Nukelta į 7 psl.)

Ateik ir pamatyk Kanadą, gražią ir linksną

KANADOS TAUTINĖJE PARODOJE

Rugpjūčio 16 — rugsėjo 2 (Darbo Diena)

(Neatidaryta sekmadieniais)

Didžiausia metinė paroda pasauly

Siais metais ypač svarbu pamatyti KANADOS TAUTINĖ PARODĄ...

aplankyti 54 pastatus, pripildytus įvairiais meno, mokslo ir pramonės eksponatais iš visų pasaulio kampų. Štai kas itin svarbu pamatyti:

• Vakarinis Grandstand spektaklis su Robert Goulet. Broadway ir televizijos sensacija dalyvaujant 400 augšto lygio asmenų sastatui. Rugpjūčio 16-31.

• "The Three Stooges" pasirodys Grandstand scenoje dienos metu; taip pat bus matomi žymiausi pasaulio aeristai, akrobatai ir juokdariai. Rugpjūčio 19-31.

• Tarptautinė Aviacijos Paroda. Rugpjūčio 30-31. Bandomieji pasirodymai rugpjūčio 28-29.

• Tarptautinė Pirkėjų Rinka. Gaminiai iš 18 pasaulio kraštų.

• "Kanada filme"; rodoma pirmųjų 60 metų filmo istorija Kanadoje; paruošta Valstybinės Filmo Tarybos.

• Oro supynės ir vežimėliai mylios ilgumo Midway! Išdaigos ir linksmybės visai šeimai.

• Sportinės įvairenybės. "Aquarama". Įėjimas nemokamas į Waterfront Grandstand.

• Kanados Taut. Parodos \$15.000 — 15 mylių pasaulinis plaukimo čempionatas, penktadienį, rugpjūčio 16 d.

• Buriavimo pirmenybės Kanados Taut. Parodos globoje šeštadienį, rugpjūčio 17, 24 d. 1 val. p.p. ir rugpjūčio 31 d. 11 val. ryto, taip pat Darbo Diena, pirmadienį, rugsėjo 2 d., 1 val. p.p.

• "Telegram" taurės buriavimo pirmenybės. Darbo Dieną, rugsėjo 2 d., 2 val. p.p. Waterfront.

• Toronto Meškeriojų Mėgėjų pirmenybės šeštadienį, rugpjūčio 24 d. 10 val. ryto.

• "Telegram" laivelių čempionatų lenktynės penktadienį, rugpjūčio 23 d., 6.30 val. vak., prie Waterfront.

• K.T.P. laivelių (Outboard Motor) rungtynės penktadienį, rugpjūčio 23 d., ir šeštadienį 24 d., 4.15 val. p.p.

• Sporto Diena šeštadienį, rugpjūčio 24 d. 1 val. p.p. 25 sporto šakos bus demonstruojamos 8 aikštėse.

• "Toronto Star" Little Big League Hardball rungtynės prasideda pirmadienį, 10 val. ryto, rugpjūčio 19 d. ir tęsiasi kasdien.

• K.P.T. džiudo imtynės penktadienį, rugpjūčio 16 d., 2 val. p.p., ir 7 val. vak., šeštadienį, rugpjūčio 17 d., 1 ir 6 val. p.p.

• Kanados ir Tarptautinės Stalo Teniso čempionato pirmenybės rugpjūčio 29, 30 ir 31 d.d.

• "Toronto Star" Lake Ontario Šunų plaukimo pirmenybės pirmadienį, Darbo Dieną, rugsėjo 2 d., 12 val. prie Waterfront.

• K.T.P. gimnastikos pirmenybės pirmadienį, Darbo Dieną, rugsėjo 2 d., 2 val. p.p., 7 ir 9 val. vak. Kolizėje.

Būtinai pamatykite rekordus atsiekančius didžiulius lengvosios atletikos žaidimus. Darbo Dieną, rugsėjo 2 d. 2 val. p.p., Grandstand stadione atleičiai iš įvairių Kanados ir JAV vietovių rungtyniaus įvairiose lengvosios atletikos sporto šakose.

J. M. Fraser, Prezidentas
Hiram E. McCallum, Generalinis Vadovas

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444

ir 137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ
iš pračių metų — galionas tik \$2.00. Visi
dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvėje.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausių madų sofos,
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai,
- Įvairių firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandos
ryto iki 9 valandos vakaro.

Skleidžiasi jaunystės žiedai

VYT. KASTYTIS

Sveikintina tradicija

Malonu paimti į rankas lietuvių rašytojo naują knygą, bet dar maloniau pavartyti Čikagos Augstosios Lietuvos mokyklos mokytojų rašytus senesni patyrimo, mokslo ir netgi įkvėpimo laisvojoje tėvų žemėje, kai tuo tarpu čikagiškiai moksliečiai nematė nei Nemuno, nei Dubysos, nei pagaliau pačios Lietuvos. Jų pirmuosius žingsnius lietuviškos knygos puslapiuose koja į koją rikiuoja šeštadieninė vargo mokykla.

Čikagos Augstosios Lietuvos mokykla įsivedė sveikintina tradiciją, kiekvienais metais išleisdama mokinių darbų ir rašinių metraštį. Ji mums jau yra davusi „Gintarą“, „Sakalų kelius“, „Tėvynės pašvaistę“, o šiemet džiugina „Jaunystės žiedais“, kuriuos redagavo patys mokiniai — Sarūnas Valiūnas, Kristina Grabauskaitė, Vytautas Nakas ir Mirga Pakalniškytė, globojami mokyklos direktoriaus Juozo Malilionio. Metraštį išleido CAL mokyklos tėvų komitetas 1000 egzempliorių tiražu. Jo puslapiuose savąja kūryba dalyvauja 70 mokinių.

Atsakymas verkiantiems gluosniams

Mūsų spaudoje yra tūla verkiančiųjų gluosnių grupė, kuri kiekviena proga, o kartais ir be jokios progos, išlieja kibirus lietuviškų ašarų, sielodamasi jaunimo nutautėjimu, gimtosios kalbos užmiršimu, žuvimo šviesintaučių jūroje. Kartais šis asarojimas įgauna isteriškas proporcijas, ir ji tada savo propagandiniams vandens malūnams panaudoja sovietų okupuotos Lietuvos spauda. „Tiesoje“, „Tėvynės Balse“ su pasigardžiu cituojami gaudūs verkiančiųjų gluosnių žodžiai, metamas skaudus priekaištas, kad mes dėl savo politinio užsispyrimo atsisakome „kultūrinio“ ryšio su tėvyne ir tuo būdu ant nutautėjimo aukuro aukojame savo jaunąją kartą. Šiems verkiantiems gluosniams ir norėtųsi pasiūlyti išgyti ir perskaityti „Jaunystės žiedus“. Žinia, tremtis ir emigracija nėra pyragai, bet ir juodžiausios duonos rieketę gali užtikti rugiagėlės žiedai, kurie dar nėra praradę tėviškos dangaus skaidrumo, nors jam, deja, to dangaus niekada neteko matyti.

Jaunystės žiedų vainikas

Paskutinis CAL mokyklos žiedų vainikas suskirstytas į kelis poezijos nuspulvintus skyrius: „Aš surinksiu alei vieną visų pievų žiedelius“, „Gyvenimo knygą skaityk lapsi lapą“, „Savaip gražus kiekvienas metų laikas“, „Pražydo, pasklido žiedai po laukus“, „Kur rausta žemčiūgai, kur rūtos žaliuoja“, „Iš praeities tavo sūnūs te stiprėbė sėmė“, „Krito žiedas nuo vėsnios šakos“ ir t. t. Jau šios antraštelės liudija, kad moksleiviams yra žinomas ir Lietuvos himnas, ir lietuvių poetų žodinis lobis, ir meilė už melsvųjų vandenių palikusiam tėvų kraštui. Metraščio turinys — labai įvairus, pradedant grynai mokyklinio pobūdžio rašinėliais ir baigiant subtiliausiais beletristikos bandymais. Stai — niekada Lietuvos nematęs moksleivis mėgina piešti lietuvišką peizažą: „Graži pavasario diena. Dangus toks, koks tik Lietuvoje tegali būti: giliai mėlynas, nematyti nė vieno debesėlio. Saulutė skaidriai šviečia, šildydama neseniai iš ilgo žiemos miego atbudusią gamtą. Vėjelis pamažu pučia, švelniai judindamas medžių lapus ir mažasias šakeles. Per mišką teka nedidelis vingiuotas upelis, burbuliuodamas ir taškudamas, lyg norėtų kažką pasakyti“. (S. Valiūnas, 8 B kl.).

Krintančių lapų šokis

Rudenį krintantieji lapai paprastai išaukia poetišką melancholią, o L. Underytė (7 A kl.) lapų kritime įžiūri džiaugsmo šokį: „Vėjelis ima smarkiau pūsti, ir lapų šlamėjimas sudaro gražiausią muziką. Saulės apšviesta erdvė — salę užpildo vis daugiau ir daugiau įvairiaspalvių lapų. Visi jie šoka, linksmynasi. Šoka dideli lapai ir maži lapeliai, šoka pailgi ir apvalūs. Vėjelį papūtus, pasikeičia šokėjų būriai, pasikeičia šokiai, bet linksmumas ne nyksta. Ir tegu linksmynasi. Per visą vasarą, dėvėdami paprastą kasdieninį drabužį, daug dirbo padėdami maitinti medį, o dabar turi laiko ir pasilinksminyti“.

D. Barmutė (8 B kl.), kalbėdama apie kuprelį, kuris iš vaiku atėmė už uodegos tampomą katytę, užgauna Biliūno stiliusą ryšas: „Vieną miگلotą rudens rytą: pro mažą rūšio langą išlindo sūvargusi katė ir galiausiai kiaušė. Jos kniaukimas atkreipė kaimynų dėmesį. Jie, iėję ir rūšio kambarelių, rado senuką kuprelį mirusį. Jiems net širdį suspaudė, atsimus, kad ir jie, kaip vaikai, ne kartą iš šio senelio juokėsi ir tyčiojosi“.

V. Bingelytė (6 A kl.) leidžia prašnekti mergaitės išmestam pieštuko galiukui: „Dabar mačiau daug žmonių. Jie lipo per mane, mindžiojo, spardė. Jaučiau apleistas, neberekalingas. Vieną dieną mane pakėlė senukas ir išidėjo į savo kišenę. Retkarčiais aš jam šį tą parašau. Laimė, dar jis manęs nė karto netrumpino. Jei taip ir toliau bus, aš dar ilgai gyvensiu“.

Reportažas ir publicistika

Salia poezijos nuspulvintų beletristinių bandymų, metraštyje gausu reportažinio pobūdžio rašinių ir publicistikos. M. Pakalniškytė (7 A kl.) vaizduoja mokslo metų pradžią („Skruzdėlynas atgijo“), aprašo tradicinio vakaro linksmybes, V. Nakas (8 B kl.) skaitytojus supažindina su operos pasauliu, K. Grabauskaitė (8 B kl.) nagrinėja Vilniaus miesto ir sostinės klausimus, M. Norušytė (7 C kl.) prisimena 700 metų nuo Mindaugo mirties, V. Brazdžionytė (7 C kl.) — 400 metų nuo Martyno Mažvydo mirties. Moksleivėška plunksna atiduodama duoklė kan. M. Daukšai, poetui kun. A. Strazdeliui, V. Mykolaičiui-Putiniui, Mykolui Biržikai, Bern. Brazdžionio lyrikai ir kitiems.

Taip atrodo jaunystės žiedai, kurie po šviesiomis dangumi skleidžiasi savųjų dienų pavasariui. Tikėkimės, kad vienas kitas iš jų neužmes plunksnos ir savo gimnazistinės žingsnius pakeis tvirtes eiseną mūsų literatūros ir spaudos dirvonuose, kur labai reikalinga nauja pamaina, naujas kraujas ir naujos jėgos.

P. TEILHARD DE CHARDIN MINTYS APIE KRIKŠCIONYBĘ DABARTIES PASAULYJE

Remdamasis daugumos pripažintais gamtos mokslų faktais, P. Teilhard sukūrė evoliucinio pasaulio viziją, pasauliu, kuris nėra suprantamas be transcendentinio - antpasaulinio ir kartu imanentinio - ipasaulinto centro, pavadinto Omega (Omega — paskutinė graikų alfabeto raidė). Žemesniuose evoliucijos tarpsniuose Omega reiškėsi neasmeniniu būdu, kaip Pirmasis Judintojas. Mintijancioje gi masėje jis reiškiasi asmeniniu būdu kaip spinduliuojantį centrą. Pastarasis, P. Teilhard nuomone, randa tikrąją išraišką Kristuje, kuris yra Iškūnijęs Amžinasis Žodis, kaip sako šv. Raštas: „Visa sutverta per Jį ir Jam; Jis yra pirm visų ir visa Juo laikosi“. Taigi, Kristus visatoje turi ne vieną moralinę, bet ir „fizinę“ galią, veikiančią pasaulio raidoje. Pasak šv. Jono ir šv. Pauliaus, Dievui sukurti, atbaigti bei perkeisti visatą reikią organiška suartinti su Saviimi. Kristus gi iškūnydamas, tarsi pasineria daiktuose ir vadovauja visatos raidai ir ją lenkia Dievop. Tuo būdu, pasak P. Teilhard, ateisias laikas, kad išsipildys šv. Pauliaus žodžiai: „Visame bus visas Dievas“. Tada kiekvienas elementas pasieks savo atbaigimą drauge su visa visata. Pasaulio ir Dievo - Omegos santykis pasieks neregėtą intymumą, kurio žmogus negalėjo nei įspėti, nei savo prigimties galia pasiekti.

Krikščionybė — ateities religija

Krikščionybė P. Teilhard mato visas sąvaybes, kurių galima laukti iš ateities religijos. Naujos dimensijos, kuriose šiandien

ANTANAS PAMITUVISKIS

matome visatą, duoda tik daugiau jėgos krikščionybei ir rodo, kad ji daugiau reikalinga nei betkada. Nors pradžioje evoliucijos teorija buvo smūgis krikščionybei, tačiau dabar ji atveria naują perspektyvą, kurioje „krikščionis randa naują būdą jaustis vienu su Dievu ir pilniau Jam atsiduoti“. Jei statinio pasaulio sąvokoj visuotinė Kristaus karalystė būdų lyg iorinė, lyg iš šalies užmesta, tai evoliucinio pasaulio sąvokoj, kuriame vyksta vieningosios procesas, Kristus atsistoja kaip organiškas centras. Kristogeneze, apie kurią kalbėjo šv. Jonas ir šv. Paulius, yra nekas kita, kaip noogezės pratešimas. „Kristus apsisiaučia organiška pačia kūrinijos dišybe. Ir tai nėra metafora sakyti, kad žmogus gali patirti ir atrasti Dievą visu judančio pasaulio ilgiu, pločiu ir gyliu“.

Krikščionybė netik neprapuolė milžinišką mokslo praplestame pasaulyje, bet dargi rado naują vietą jo raidoje. Žinodamas, kad pasaulyje negali būti pažangos be asmeninio prado, P. Teilhard tvirtina, kad šiuo momentu krikščionybė yra vienintelė minties srovė visoj noosferoj, kuri yra pakankamai drąsi ir pažangi apimti pasaulį, pajėgi siekti neriboto tobulumo, kur tikėjimas ir viltis siekia atbaigimo meilėje. „Vien krikščionybė šiandien pasaulyje pajėgia suderinti vienu gyvu veiksmu Visumą ir Asmenį“.

Didysis lūkestis — anapus

Įrodęs iš pasaulio sąrangos ir

Ukrainietė Glorija Bilida įteikia Toronto miesto burmistrai D. Summerville Kanados istoriją, kurioje pavaizduotas įvairių tautinių grupių įnašas į Kanados gyvenimą. Ji atstovauja tautinių grupių festivaliui, kuris įvyks Toronto rugsėjo 2d., 9v. parodų aikštėje.

Atsiūsta paminėti

New Life - Naujas gyvenimas, gegužis. Žurnalas leidžia J. Gustis ir Naujo gyvenimo draugai; 334 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa., USA.

Dr. J. Grinius, mano viešnage Amerikoje. Kritiški pastabaus keliautojo įspūdžiai apie Kanados ir JAV lietuvių gyvenimą, atspausiti iš „Europos Lietuvis“. „Nidos“ leidykla.

Lux Christi, nr. 23, 1963 m. birželio-rugsėjo. ALRK Kunigų Viešybės leidinys, redaguojamas kun. Tito Narbuto, STD, 1922 Leo St., Dayton 4, Ohio, USA. Pažymėtina gerai dokumentuota dr. J. Savojo studija „Religijos persekiojimas sovietų okupuotoj Lietuvoje“, kun. dr. P. Celičiaus straipsnis „Teilhard de Chardin“.

Lietuvių Dienos, birželis. Kultūrinio ir informacinio pobūdžio lietuvių žurnalas. Vyr. red. Bern. Brazdžionis, leidėjas — Anthony F. Skirius. Adresas: 4364 Sunset Boulevard, Hollywood 29, Cal., USA.

ESTAMPU PARODOJE MASKVOJE dalyvavo ir lietuviai dailininkai. Didžiausio pasisekimo susilaukė V. Jukūno „Neringoje“, „Būsiu melžėjas“, A. Makūnaitės spalvotos linogravūros „Eglė žalčių karalienė“. P. Rauduvės industriniai peizažai, L. Lagausko ir A. Skirulytės grafikos kūrinių.

PRIMINIMAI...

pasirūpinkite turėti apdraudą

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

Jeigu pakeitėte darbą, rūpestingai sekite instrukcijas antroje pusėje mokejimo pažymėjimo formos 104, kurią jūs darbdavys yra įpareigojęs jums atiduoti.

Kai jūs sulaukėte savo 194to gimtadienio, jūs nebesate ilgiau draudžiamas kartu su savo tėvais. Tada užsiregistruokite atskirai laike trisdešimt dienų, kad turėtumėte apdraudą. Pareiskimų formą gausite ligoninėje, banke ar draudimo kompanijos tarnyboje.

Kai jūs apsigėdėte, šeimos įnašas turi padengti vyro, žmonos ir mažamečių vaikų draudimą. Nurodykite savo grupę ARBA, jei mokate premiją tiesiogiai, praneškite draudimo komisijai.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario

Visuomet laikykite savo ligoninės apdraudos pažymėjimą pas save

Suvažiuoja Marijonų gimnazija

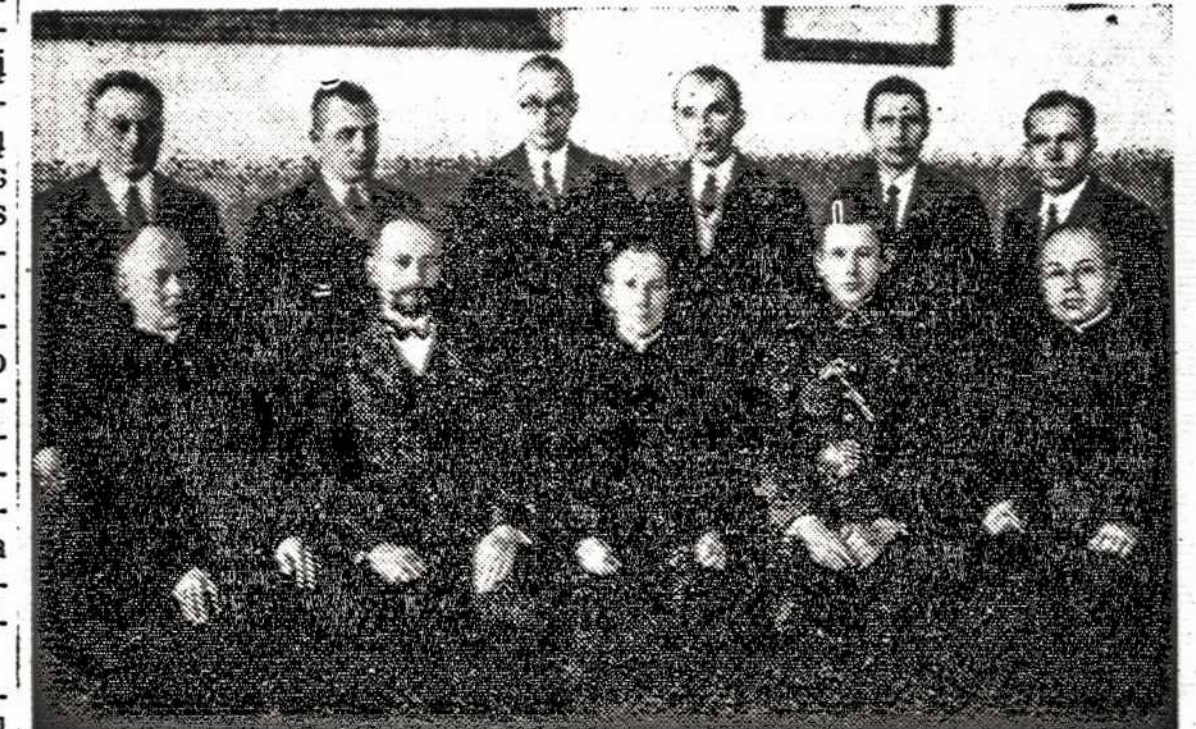
Iki Marijampolės Marijonų gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavimo Toronte beliko vos pora savaitių. Suvažiavimas įvyks PLB-nės seimo metu, t. y. rugpjūčio 31- rugsėjo 2 d. Suvažiavimo iškilmingi pietūs, akademijs ir koncertas įvyks Prince George viešbutyje (King ir Front g-vių kampas). Sekmadienį specialios pamaldos, o taip įsijungimas į seimo programą: koncertus, bankietus... (sekite seimo programą!).

Visi Marijonų gimnazijos auklėtiniai, kur jie begyventų, kviečiami dalyvauti su šeimomis, o kas negalėtų dėl kokių nors labai svarbių priežasčių, prašomi bent pranešti kur gyvena ir pa-

siųsti suvažiavimui sveikinimus. Apytikriais duomenimis, šios suvažiavimo mokinių įvairovės Amerikos ir Kanados vietovėse esama apie 60, o mokytojų — 5. „Marijonukų“ yra ir kituose kontinentuose. Komitetas Toronte tikisi, kad netrukus visi atsilieps, prisiminę jaunystės auklėjimo istaigą ir suvažiavimui maloniam pasimatymui bei atnaujinus malonius gimnazijos draugystės ryšius!

Iki malonaus pasimatymo visų ir iš visur. Rašyti, registruotis pas suvažiavimo komitetą pirm. J. R. Simanavič, 974 College St., Toronto 4, Ont. Canada.

Iniciatoriai

Marijampolės Marijonų gimnazijos mokytojai 1932 m.; I eilėje: iš kairės: kun. V. Gergelis, MIC, mokytojas ir bendrabučio prefektas; Stp. Lavickas, muzikos mokytojas; prof. dr. J. Totoraitis, lotynų ir graikų k. mokytojas; kpt. Mašiotas, karinio parengimo mokytojas; kun. J. Kazakas, MIC, inspektorius, graikų ir lotynų k. dėstytojas; II eilėje mokytojai: L. Cepulis — matematikos, V. Ramanauskas - Ramonas — lietuvių k. ir literatūros; p. Akelis — lietuvių k.; P. Kripaitis — matematikos; p. Dembskis — filosofijos; A. Kučinskas, dabar dr. A. Kučinas — istorijos ir prancūzų k. Nuotraukoj trūksta Hiršo — vokiečių kalbos mokytojo.

Kultūrinėje veikloje

„EUROPOS LIETUVIS“, minėdamas Vydnio mirties dešimtmetį (mirė 1953 m. vasario 20 dieną), atkarpo perspaušdino A. Merklio 1957 m. parašytos Vydnio monografijos antrąjį skyrių — „Prabūčių Sešėliuose“.

NAUJOJE ANGLŲ ENCIKLOPEDIJOJE, pasirodžiusioje Londone, straipsnyje apie Izraelį, tarp kita ko, šitaip parašyta:

„When the Jews in Europe were persecuted (by Pilsudski in Poland and Hitler in Germany) they poured into Palestine...“

KUN. S. J. STRUCKUS, Kingston, Pa., kuris tarnavo kun. A. Milukui Mišioms, rašo, kad Milukas buvo keistas, bet kilni asmenybė: „Nei jam, nei sau garbės nedarom, kai į gerus jo darbus akį pramerkiame, o į asmenų neaiškumus kuo plačiausiai išsižiojame“.

ČIKAGOS SKAUTININKŲ RAMOVĖ paskelbė scenos veikalo konkursą. Prašo rašytojus pateikti veiklą iš Lietuvos partizanų didvyriškos veiklos, kad vadinamasis užimtų 90 ar 120 min. Skiriamas trys dovanos geriausiems veikalams: 500, 300 ir 200 dol. Veikalas turis būti įteiktas iki 1965 m. pradžios.

KUN. DR. PRUNSKIS atidavė spausuvei rinkti naują knygą „Mokslas ir Religija“. Knyga leidžia „Lietuvių Dienos“, o pirmos laidos išleidžia apmoka dr. Romas Gineitis.

PROF. JUL. GRAVROGKAS „Laike“, prisiminimuose apie a. a. S. Salaką, rašo: „Aš labai gailiuos, kad nelankiau Stasio Salkausko pedagogikos srities paskaitų, kaip tai darė kairurie mokslo personalo nariai, ir perdaug pasitikėjau vien savo įgimtuju palinkimu mokyti ir aukleti jaunimą. Jei būčiau lankęs S. Salkausko srities paskaitas, mano moralinė jėga mokyklos jaunimui tikrai būtų patvaresnė. Ji truktų ilgiau. Nes šiaip mokyklos abiturientams apleidus mokyklos suolą ir išėjus į gyvenimą, ji greit išblėsdavo. Jie pamiršdavo idealus, kurie juos jaudino mokykloje. Jų nuaidėjimas vyko jau nepr. Lietuvoje“.

„TEVYNĖS SARGO“ nr. 1 (23). 1963 m. paskelbtas ilgas, užimtas, be ne, 30 žurnalo puslapių, anuometinio VLIKo pirm. M. Krupavičiaus referatas pirmajai diplomatu ir VLIKo atstovų konferencijai Berne 1946 m. liepos mėn. Dėl laiko trūkumo, tas referatas nebuves konferencijoj perskaitytas, bet tik trumpai atpasakotas.

Pr. Al. PR. ENSKAITIS, lietuviškų knygų leidyklos „Rūta“ Hamiltono vadovas, ruošiasi spausdinti naują knygų seriją ir įsieko lietuvių, kurie sutikę peržiūrėti rankraščius kalbiniu atžvilgiu. Leidykla yra išsigijusi ir ofseto įrengimus. Šiuo metu ruošiamas ofseto spaudai Pr. Alšeno knygos „Pro geležies uždangos plyši“ rankraštis.

SIBIRO MALDAKNYGE ANGLAIS. KAI išleido Nek. Pr. Marijos seserų kongregacija Putname, Conn.

Kun. K. Trimako, SJ, maldaknygės ir anglų kalba vertimas atliktas tobulai. Labai gilus kardinolo R. Cushingo įvadas. 96 puslapių, nedidelio formato su keliomis iliustracijomis, gražiai atspausa.

Leidimą perėmė prel. L. Mendelis: visas maldaknygės pelnas eis Matričaičio namų Putname, Conn., statybos fondui.

Lietuvių kalba tos maldaknygės laida taip pat išsiųsta. Ji bus greitai tu pačių seserų išleista ir pradėta platinti. Sibiro maldaknygė išleista: vokiečių, olandų, italų, ispanų, portugalų ir prancūzų kalbomis, iš viso daugiau kaip 600.000 egzempliorių.

B. J.

Gyvenimas filmuose

Nuotyčiai su didele alga

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Artistės Doris Day garbintojai vėl turi progą jam pamatyti naujame filme „The Thrill of It All“. Nors šiame filme ji nepadaidauja nei vienos dainos, jos visur pilna sacharinis saldiu sentimentalizmu ir lyg pro rūkus fotografuotu veidu.

Karščio varginamai vasarinei žiūrovų publikai rezisorius Norman Jewison pateikia nesudėtingą, nors kartais net dirbtinai ir iš anksto pramatomai supintą šeimos gyvenimo įvykių raidą.

Arlene Francis su džiaugsmu skuba pranešti vyriui, jog jos gydytojas užtikrina, kad pagaliau po 20 vedybinių gyvenimo metų ji laukianti kūdikio. Jos vyras Edward Andrews, užimas augštą vietą švaros gaminių pramonėje, pakviečia gydytoją James Garner su žmona Doris Day į šeimyninį pobūvį atšvesti šio įvykio. Doris Day su naiviu paprastumu atpasakoja, kaip prieš kelias valandas ji įtikino savo dukrelę išplauti plaukus. Bendroves savininkas Reginald Owens taip ja susižavi, kad pakviečia reklamuoti jo muilą televizijos žiūrovams. Iš pradžių ji atsisakinėja, ypač po nepasisekusio debiuto visai atmeta ta mintį. Bendrovei pasiūlius \$80.000 metinę algą, su entuziazmu imasi šios naujos

profesijos — kartą per savaitę vieną minutę pareklamuoti muilą. Ta savaitinė minutė visdėlio įneša nemaža nesklandumų ir nesuspatingų ir ligišiol laimingą gydytojo šeimos gyvenimą. Žmonai populiarėjant, gydytojas pasijunta visai menkutis ir bando įvairiais būdais susigražinti žmoną vien tik sau ir jų vaikeliams.

Filmo eigoje įmaišyti gausių komiškų situacijų ir išsireiškių, tačiau kaikurie jų gali lengvai būti palaikyti pigiais ir net dviprasmiškais. Ypač mažesniems kaikurie posakiai bus „perriebus“. Be abejonės, jiems šis filmas ir neskiriamas.

Tarp labiau nusisekusių komiškų scenų laikytina — maudymosi baseinas perpildytas vandens minkštinimo putomis ir ypač Edward Andrews kaip naujojo tėvo blaškymasis Niujorko susisiekimo kamšty pakelimi ir ligoninė.

Filmui nepretenduojant į jokias meno augštybes, o vien tik apsiribojant bandymu prablaškyti publiką, minėtu artistu vaidyba taip pat nevirsija vidutinio amatininko lygio.

Sis spalvotas filmas Toronte rodomas Leow's teatre, o Niujorke — Radio City Music Hall teatre.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT

\$8,900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

ANNETTE — RUNNYMEDE

\$1,200 įmokėti, 6 kamb. mūr. namas su vieta mašinai statyti. 2 virtuvės, dideli kambariai, kietos ir gražios grindys. Viena atvira skola 10 metų. Pilna kaina \$11,900.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūr. 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 6 kamb. dviejų aukštų mūr. namas. Dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu alyva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255

Namų telef. LE 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteliaudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Gerojo Ganytojo stovyklos užbaigtuvės

Graži trečiuoju viešu pasirodymu rugpjūčio 2 d. vakare, Gerojo Ganytojo stovykla Springhurst, globojama Sv. Jono Kr. parapijos Toronto, baigė savo šiu metų sezoną. Iškilmingas koncertas, vad. kun. B. Paceviciaus, kuris per visą mėnesį buvo pagrindinis stovyklos dvasinio ir kultūrinio gyvenimo vadovas, praskambėjo darnia lietuviška daina bei religine giesme, skirta Lietuvos kankinams prisiminti. Į programos išpildymą, šalia visu stovyklautojų, įsijungė ir stovyklos paskutinės savaitės komendantas skt. Stepas Kairys, pagrojęs smuiku, o taip pat ir nepailstamas stovyklos taktininkas kun. J. Staškevičius, akomponuodamas akordeonu. Buvo išpildyti lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai. Koncerto pabaigoje buvo įteiktos dovanos. Sv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Azubalis įteikė premijas pasižymėjusiems stovyklautojams: už lietuvių kalbos naudojimą V. Balčiūnaitėi, R. Aulinskaitėi ir P. Vild (anglų tautybės, stovykloje išmok lietuviškai), už tvarkingumą — E. Zabičiai, už pareigingumą — A. Stankui ir V. Jūzėnui. Dovanų gavo ir virtuvės personalas: p.p. Kazlauskienė, Stankienė, Kažemėkaitienė ir Laurinaitienė. Visam perengimui vadovavo jos pirmųjų savaitių komendantas p. Dranginis. A. R.

Jaunimas buvo skatinamas savarankiškai tvarkytis, ir stovykla kasdien rinkdavosi savo komendantą. Šios pareigos ir kartu su jomis surišti rūpesčiai teko ir mūsikiui Vincui Zadruckiui. Elena Sabaliauskaitė (dabarinė Kanados jaunųjų meistrė) daugiausia pasirėmė savo specialybe — stalo tenise. Ji laimėjo kursų stalo teniso turnyrą. Laužo programoje netrūko lietuvių dainų: kiekvienas kursantas pravedė bent po vieną dainą. Dienos įvykiai ar diskusijų nutarimai buvo aprašomi lietuvių kalba. Kai kurie jų rašiniai jau anksčiau pasirodė mūsų spaudoje. Po greitai prabėgusios savaitės kursų dalyviai ir vel išsiskirstė į visas puses. Kursų pasiekimo padarinti reikėjo pareikšti, jog sporto stovykla įvyks ir sekančiais metais. Kursantai išsinešė neįsildytus išpildžius bei norą ir toliau dalyvauti mūsų sportinėje organizacijoje. J. B.

SPORTAS

Sporto kadru pasitobulinimo kursai. S. m. birželio mėn. S.A.L.F.A. Sporto Sąjungos garbės nario J. Bačiūno varšvietėje, Tabor Farms, Sudus, Mich., įvyko pirmieji S. Amerikos sporto klubų kadru pasitobulinimo kursai.

Į FASK-to raginimą dalyvauti kursuose atsiėjo 21 lietuvių sportininkas. J. Bačiūno suteiktos neeilinės stovyklos salygos, įdomi kursų programa ir bendraminčių lietuviško jaunimo susibūrimas paliko dalyviams neišdildomą įspūdį.

Kanados sportininkams atstovavo 2 vyčiai: E. Sabaliauskaitė ir V. Zadruckis. Kitus 17-21 m. amžiaus kursantus sudarė: Ateities, Aro, Aiko, Detroito Kovo, Lituanicos ir ŽABO sportininkai.

Kursų programa prasidėdavo mąkstais. Po to sekėdavo paskaitos: J. Nasvyčio, V. Adamkavičiaus, J. Soliūno, R. Dirvonio, P. Zumbako, V. Grybausko, dr. V. Vygantio ir T. J. Boreviciaus, S. J.

Daug palieka mokyklas

Du iš trijų mokinių Ont. provincijoje meta mokyklas nebaigę mokslo. Praėjusiais metais 36,4% moksleivių paliko augštesnias mokyklas negavę baigimo pažymėjimų, diplomų. Tyrimai rodo, kad iš 3 mokinių 9-toje klasėje iki 12-tos klasės liekasi tik 1, gi tryliktoje klasėje liekasi tik 1 iš 6, buvusių 9-toje klasėje.

Taip susidaro labai didelis skaičius bėkusių, bet specialybės jaunuolių, kurie į fabrikus neina, o raštinėse būna pasitūnėję ar raštininkeliais. Dauguma mokytišgi. Mokyti, nedamokyti jaunuoliai eina į bendrabūčių eiles, pasidarydami našta tėvams ir visuomenei.

Sia problema valdžia yra labai susirūpinusi. Tuos jaunuolius planuoja gražinti į įvairias vakarines specialias mokyklas, kad jie išmokyti amata. Dėl palaidumo moksle daugeliu atveju reikėtų kaltinti tėvus, kurie 16 metų sulaukusiais jaunuoliais nebeneri per daug rūpintis.

Ryga. — Ligšiol buvo manoma, kad Ryga iškuta 1201 m. Neseniai, statant namus, 6 metr. gylyje buvo rasta gatių ir pastatų pėdsakai ir net lietuvių statyklos su nežiniais statyti laivais. Sie radiniai priklauso gilesnei senovei.

AUGSTU KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Petit
Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motorų remontas, tepimas ir kt. Sykį pabandę, grįšite pas mus atgal.
BLOOR AUTOMOTIVE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

APARTAMENTINIS NAMAS, 6 butų, 6 metų senumo prie geriausio susisiekimo. Pilna kaina \$54,000. Metinės pajamos \$8,500.

COLLEGE — RUSHOLME. \$5,000 įmokėti, atskiras, mūr. 8 kambarių per 2 aukštus namas: 2 modernios virtuvės, alyva vandeniu apšildomas, privatus įvažiavimas, garažas. Kaina \$19,900.

BLOOR — JANE. \$2,000 įmokėti, mūr. 6 kambarių namas, 2 virtuvės. Kaina \$12,000.

DUNDAS — DOVERCOURT. \$1,000 įmokėti, atskiras, 2-jų aukštų, 8 kambarių namas; garažas. Kaina \$13,000.

180 AKRU ZEMES UKIS. Geri trobesiai, pro ūki tekta didelė upė. 65 mylių nuo Toronto. \$17,000.

HIGH PARK. 18 kambarių namas. Kaina \$14,000.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Siemet baigusieji Toronto lietuvių vaikų darželį su savo vadovėmis ses. Loreta ir ses. Margarita. Šį rudenį jie pradeda eiti į pradžios mokyklą. Būtų gera, kad šią lietuvišką įstaigą pereinut visi Toronto gyvenantieji lietuviukai. Juk vietų yra 80. Seselės visuomet dar visokias išimtis lietuvių vaikams ir jų laukia. Jei neateis lietuviukai, ateis kitataučiai.

Naujas raketinis variklis

Amerikiečių bandymus užvaldyti erdves gerokai lėtina stoka galingesnių raketinių variklių. Paskutiniai astronautų skridimai patikimai veikiantis Atlaso raketa buvo išnaudoti iki maksimalinės ribos. Atlasas neįstengia didesnio svorio įstatyti į orbitą aplink žemės rutulį. Tolimesnėm varžybom su sovietais reikalingi galingesni raketiniai varikliai. Šioje srityje daug vilčių duoda buvęs vokiečių mokslininkas, raketai tėvas, von Braun, mėginąs sujungti penkis variklius į krūvą ir tuo būdu pagaminti penkis kartus galingesnę Saturno raketą. Tačiau skysto kuro varikliai gerokai primena operos primadonas — kartais jie veikia, o kartais „užsiožiuoja“, net ištiesimais dienomis priversdami atidėti iki išsivimo laiko.

Kariniame arsenale pirmuoju smuiku dabar jau pradėjo groti karo aviacijos Minuteman ir laivyno Polaris raketos, turinčios chemikalams deginti pritaikytus variklius. Skysto kuro raketas jos pralenkia patvarumu, nepalyginamai mažesniu gedimų skaičiumi. Variklį, pripildytą chemikalais, galima užvesti per kelias minutes, kai tuo tarpu skysto kuro raketos paprastai reikia kelių valandų, kol jos pagaliau teikiąsi pakilti į erdves. Praėjusią savaitę Santa Clara dykumoje, netoli San Francisco, 200 pėdų dangaus kryptimi šovė

Kanados lektuvai užsienyje

Siandien 65-kiuose valstybėse gali matyti Kanadoje pagamintus „Otter“, „Beaver“ ir „Caribou“ lektuvus. Transporto reikalams jie naudojami Ganoje, Indijoje, JAV, Australijoje, Švedijoje, Indonezijoje, Peru, Kolumbijoje, Jugošlaviijoje, Suomijoje, Burmoje, Venesueloje ir kt. Šiuos lektuvus pagamina De Havilland b-vė Downsview fabrikuose.

Tie lektuvai labai ekonomiški, be to, jiems užtenka labai trumpų pakilimo ir nusileidimo takų. Prieš porą metų šie lektuvai yra daugelį kartų nusileidę Kanadai priklausiančioje Resolution saloje, nors nusileidimo takas turi tik 1.000 pėdų. Jis baigiasi stacioniu uolos pakraščiu. Kitų lektuvų mėginimai nusileisti baigtusi neišvengiama avarija, tuo tarpu De Havilland „Beaver“ ir „Ot-

Europa rūpinasi gynyba

Lig šiol V. Europa beveik neturėjo gynybos reikalams skirtos pramonės, daugiausia vilčių dėdama JAV apsaugai. Dabar gi beveik visi V. Europos kraštai pradeda skirti daugiau pinigų gynybos reikalams. Britanija kraštot apsaugai paskutiniame biudžete yra rezervavusi \$5,2 milijonus. V. Vokietija — \$4,7 milijonus, Prancūzija — \$3,7 milijonus, Italija — \$1,3 milijonus, Švedija — \$675 milijonus.

V. Vokietija pradėjo gaminti pagal patį vokiečių paruoštus brėžinius tankus ir tankų naikintojus. Aviacijos pramonėje čia jau dirba 32,000 asmenų. Prancūzija ir jos Sud Aviation pirmąją gamyboje spausinųjų lektuvų, kuriems pakanka trumpų pakilimo ir nusileidimo takų. Švedijos SAAB, nepasitenkindama vien tik automobilių gamyba, išvystė už garą greitesnius švediškus spausinuosius naikintuvus. Vakarų Europos pramonės susidomėjimas karo produkcija yra suprantamas, nes daugelis šios srities naujovių ir išradimų vėliau galima panaudoti civilinės pramonės reikalams.

Ponios Tonia spėjimai.

Ji daugelį žmonių yra padėjusi. Tik vieną apsilankymas jus įtikins. Atidaryta išties visą savaitę. Galima atvykti ir be susitarimo.

Tel. 534-5123,

1393 Dundas St. West, Toronto

Lietuvių studentų žinios

ABITURIENTŲ — XIII KLASĖS
EGZAMINŲ rezultatai šiemet išstuntinoti pirmomis rugpjūčio mėn. dienomis — beveik dviem savaitėm anksčiau kaip kitais metais. Siemet Ontario prov. egzaminus laikė 27.380 abiturientų, t.y. 3.966 daugiau kaip pnai. Egzaminų rezultatai šiemet daug geresni. Daugelis jaunuolių gavo net iš 10-12 dalykų I laipsnio pažymimus — virš 75 taškų. Egzaminus reikia laikyti iš 9 dalykų. Visi, kurie gavo vidurkį 80 iš 8 dalykų, gaus Ontario prov. stipendiją \$400.

LIETUVIŲ ABITURIENTŲ šiemet Toronto laikė egzaminus apie 20. Iš jų geriausiai baigė G. Skrinškas Sv. Mykolo gimn. — iš 9 dalykų gavo I laipsnio pažymimą. Antroji — I. Balčiūnaitė: gavo iš 8 dalykų I laipsnio pažymimą Humberstone gimnazijoje.

ABITURIENTAI, kurie gavo žemiau 60, turės didelių sunkumų patekti į Toronto un-tą. Jie galės kreiptis į kitus Kanados, JAV un-tus, kur priima mažesniais pažymiais: Waterloo, London, Montreal, Ottawa ir kt. Kam salygos neleidžia pasiekti antriem metų XIII klasėj, gali stoti į mokytojų kolegiją, Ryerson intitutą, kur priima ir su XII klases pažymėjimais.

PER ILGAJĮ SAVAITGALĮ Springhurst vasarvietėje matėsi daug lietuvių jaunimo. Sv. Jono Kr. salėje buvo surušię šokiai, bet jaunimo nebuvo. Tuo tarpu anglų šokių salėje lietuvių jaunimo visad pilna. Galia, kad jaunimas, ir net studentai, neorganizuoja savo pobuvių.

DALIS TORONTO IR KITŲ UNIVERSITETU LIETUVIŲ STUDENTŲ išvyko į skautų stovyklą prie Plymouth, Mass., netoli Bostono. Ten vyksta lietuvių skautijos jubiliejinė stovykla. Ji prasidėjo rugpjūčio 14 d. ir truks 2 savaites.

JAV LIET. STUDENTAI ATEITI NINKAI organizuoja studentų stovyklą nuo rugp. 26 iki rugsėjo 8 d. prie Ariel ežero, Scranton, Pa., 125 mylių nuo Niujorko. Iš Toronto ir kt. vietų vyksta irgi keletas studentų.

JAV NEOLITUANAI organizuoja savo stovyklą Cape Cod rugpjūčio pabaigoje ir rugsėjo pradžioje. J.K. McMASTER un-to vadovė Hamiltone pradėjo vaju sukelti \$7,5 mil. universitetui piesti. Dabar Hamiltono un-te telpa 2.300 studentų. Planuojama per 5 metus padvigubinti. Un-tas įkurtas 1930 m. 417 studentų; 1970 m. numato sutalpinti iki 8.000.

Džiovininkų skaičius didėja

Jau kuris laikas kai džiova sergancijų asmenų procentas palengva didėja. Kanadoje 1962 m. džiovininkų skaičius padidėjo 6%, palyginus su 1961 m. Tam padidėjimui nurodomos dvi priežastys. Pagrindinė priežastis yra ta, kad jau 15 metų laikotarpyje nėra išrastas joks naujas pirmos reikšmės vaistas prieš Tb. O su vaistais, anksčiau išrasta ir plačiai naudojami, bakterijos jau apsisprato ir taip greitai nebeįksta. Reikia išrasti naują vaistą. Antroji priežastis yra rūpinimosi savo sveikata stoka. Vis dažniau ir dažniau pasitaiko asmenų, kurie laiku nesikreipia į gydytoją. Tokie asmenys pagaliau ateina į Tb klinikas jau su atvira forma. Savaimė aišku, kad prieš tai ligonis galėjo užkrešti ir tikriausiai užkrete nevieną asmenį.

Darbininkų kompensacija

Rašo FRANK DREA

Darbininkų kompensacijos įstatymai yra svarbiausi įstatymai dirbantiems žmonėms ir jų šeimoms. Jie yra ne tik geriausi šiaurės Amerikoje, bet ir visame pasaulyje.

Šie įstatymai numato medicinos priežiūros apmokėjimą sužeidimo atveju darbe; palaidojimo išlaidas ir pensijas našlėms ir vaikams, jei vyras yra užmuštas dėl darbo; sveikatos pataisymą ir net darbo išmokymą, jei dirbantysis yra sužeistas laike darbo; ligos gydymo išlaidas, jei liga gauta dėl darbo sąlygų.

Nors kiekviena provincija turi skirtingus įstatymus, kiekvienas darbininkas, išskiriant dirbančius žemės ūkiuose, namų tarnus ir dar kai ką, yra šių įstatymų paliestas.

Darbdavys metų bėgyje privalo mokėti kompensacijos mokeskų kompensacijų valdyboms ar komisijoms. Nauji ateiviai turi atsiminti, kad jiems nėra leista tiesioginiai ar netiesioginiai mokėti į kompensacijų fondą. Šiuos mokesčius turi mokėti darbdavys, ir jis negali jų sulaukyti iš dirbančiojo atlyginimo. Jei darbdavys ir nemokės reikalavimų įstatymų į kompensacijų fondą, samdomasis yra įstatymo apsaugotas ir gaus tą patį patarnavimą ir pašalpas. Svarbus dalykas yra atsiminti, kad įstatymas numato aprūpinimą sužeistam darbininkui arba šeimai žmogaus, kuris yra užmuštas, nežūrint, kas yra atsakingas už nelaimingą atsitikimą. Įstatymas pripažįsta, kad darbdavys yra visad atsakingas už savo darbininko saugumą, ir sužeistas darbininkas ar šeima

užmušto vyro neturi eiti į teismą dėl kompensacijos.

Kada darbininkas yra užmuštas darbe, kompensacijos valdyba moka laidojimo išlaidas (\$250-400) ir už vietą kapinėse. Kiekviena provincija numato sumas našlei ir šeimai, pradedant nuo \$100 ligi \$300, kol šeima gaus reguliarią pensiją.

Mėnesinė pensija siekia nuo \$60 New Brunswicko prov. ir Nova Scotia ligi \$90 Britų Kolumbijoj ir \$100 Saskatchewan. Kiekvienas vaikas ligi 16 metų gauna \$20-40 mėnesiui, žiūrint provincijos. Našlės pensija mokama tol, kol ji ištėkės.

Sužeistas darbininkas yra įgalintas gauti pilną medicinos priežiūrą ir gydymą, o be to pašalpa šeimai apie 70% darbininko atlyginimo. Yra laukimo periodas vyrams, kurie negali dirbti, skaitant nuo vienos ligi penkių dienų, prieš prasidedant kompensacijos mokeskimams.

Jei vyras yra sužeistas taip rimtai, kad negali grįžti prie savo ankstyvesnio darbo arba savo verslo, provincijos kompensacijos valdyba ji toliau globoja. Ontario darbininkų sveikatos centras Downsview, kur sužeistasis gauna medicinos pagalbą, o taip pat ir apmokymą, yra žinomas kaip geriausias pasaulyje. Jei žmogus yra sužeistas ir negali dirbti, labai svarbu, kad nelaimingas atsitikimas būtų praneštas kompensacijos valdybai. Tai yra darbdavio pareiga, bet, jei yra abejonų, sužeistasis arba jo šeima gali patikrinti provincijos kompensacijų valdyboje. C. Se.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

KINGSWAY. \$3,000 įmokėti, gražus, 5 kamb. bungalavas, užbaigtas rūšys, 2 vonios, garažas su privatu įvažiavimu, puikus didžiulis kiemas, arti susisiekimo.

JANE — ANNETTE. \$4,000 įmok., keletos metų senumo atskiras 6 didelių kambarių mūr. namas, recreation kambarys, privatus įvažiavimas, lengvos išsimekimo salygos.

BLOOR — WINDERMERE. \$4,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūr. namas, garažas, moderni virtuvė, 2 vonios, recreation kambarys, neaugšta kaina.

QUEBEC — BLOOR. \$5,000 įmokėti, 9 kambarių per 2 aukštus, atskiras mūr. namas, 2 vonios, 2 modernios virtuvės, platus privatus įvažiavimas, arti Bloor.

DOVERCOURT RD., apie \$4,000 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūr. namas, 2 vonios, vandens alyvos šildymas, viena atvira skola balansui.

SWANSEA, apie \$5,000 įmokėti, 6 kambarių bungalavas, su butu rūšys, garažas su privatu įvažiavimu, gražus kiemas, ilga atvira skola.

SWANSEA. \$7,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūr. namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, recreation kambarys, garažas su privatu įvažiavimu, viena atvira skola balansui.

HIGH PARK BLVD. — RONCES-VALLES, apie \$10,000 įmokėti, puikus didžiulis 14 kambarių atskiras mūr. namas, 4 vonios, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas su privatu įvažiavimu, viena atvira skola balansui, gauna \$436 mėn. nuomos.

APARTAMENTINIS 9 BUTŲ PASTATAS. \$7,500 įmokėti, privatus įvažiavimas, tik keletos metų senumo, virš \$10,000 pajamų į metus.

VAKARUOSE, apie \$16,000 įmokėti, 3 krautuvės ir 4 butai, vandens alyvos šildymas, 10 metų senumo, maždaug \$10,680 metinių pajamų.

SWANSEA. sklypas — tinkamas statyti namui arba bungalui.

Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

PASITELIAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas — morgiaus — 6½%. Paskolos mirties ir invaliđumo atveju apdraustos. Visu narių gvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

Arti Prisikėlimo bažnyčios prie Rusholme Rd. — triplexas, atskiras, beveik naujas, pelningas namas, 2 garažai.

VYRISKU IR MOTERISKU RŪBU

SIUVIŲ J A S priima užsakymus vyriškų ir moter. patų ir kostiumų.

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita. 1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A & B TAILORS

A. Beresnevičius

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

EGLINTON — KEELE, triplexas, mūr. namas, šilto vand. alyvos šildymas, 14 kamb. \$330 mėn. pajamų. Labai gerame stovy.

BLOOR — DUFFERIN, 7 kamb., 2 aukštų, pusiau atsk. namas, įvažiavimas iš kiemo pusės, savininkas gyvena už miesto ribų, turi būti parduotas. \$1,200 įmokėti, prašo \$12,900.

QUEEN — DUNN, mūr. atsk. namas. 9 did. kamb., 3 virtuvės, 2 vonios, dvigubas garažas. Puiki vieta nuomavimui. \$5,000 įmokėti.

BLOOR — JANE. \$4,000 įmokėti, 7 kamb., 2 aukštų, atsk. mūr. namas, šilto vand. šildymas, 2 modernios virtuvės.

Turime krautuvų, farmų, vasarvietių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.

Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — morgių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudzius

Bilietai į didžiulius parengimus

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Marijos Dangun Paėmimo šventė — Zolinė iš rugpjūčio 15 d. perkelta į sekmadienį.

— Praėjusį ketvirtadienį iš parapijos bažnyčios palaidota a.a. Benedikta Gavėnienė lietuvių kapinėse. Josios vyrui Augustui ir giminėms nuosirdi užuojauta.

— Artėja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas. Kadangi tai yra Kanados, ypač Toronto, lietuviams didelė šventė ir atsakomybė, visų mūsų pareiga aktyviai įsijungti į iškilmes ir paslaugai priimti svečius.

— Iš Romos gautomis žiniomis, parapijos klierikas Liudas Januška sėkmingai baigė teologijos antruosius metus. Tikimasi, kad jis š.m. gaus subdijakono šventimus.

— Ryšium su kun. J. Staškevičiaus nesenai įvykusiomis primcijomis buvo skelbiama, kad jis yra pirmasis kunigas, kilęs iš šventintais iš šios parapijos. Patirta, kad prieš 15 metų šv. Jono Kr. bažnyčioje turėjo primciją ankstesnės imigracijos lietuvių kun. Petras Rožaitis-Rosetis, kuris šiuo metu sėkmingai klebonauja Baldwin Lane parapijoje prie Barrie miesto.

— Praėjusį savaitgalį užbaigta G. Ganytojo stovykla išpuodingu stovyklaujančių jaunimo koncertu, skirtu partizanų garbei. Stovykla šiais metais, kaip ir pernai, truko visą mėnesį.

— Springhurst vasarvietėje pamaldos laikomos sekmadieniais 9, 10 ir 11 val. Šiuo metu vasarvietėje atostogauja klebonas ir kun. J. Staškevičius.

— Pageidautina, kad lietuviai seneliai, kurie gauna senatvės pensiją, rankinukę ar pinigėlius turėtų užrašyti senatvės pensijos numerį įvairiomis progomis tas numeris yra labai reikalingas įstaigose, ypač sveikatos ir šalpos, ir be minėto numerio labai sunku įvairių reikalų tvarkyti. Be to, primename, kad senyvo amžiaus asmenys, gauna feder. valdžios senatvės pensiją, turi teisę nemokamai gauti Ontario prov. ligoninių apdraudą. Žinoma, tam gauti reikia paduoti specialias prašymas Ontario labdarystės — Welfare istaigose 25 St. Clair Ave. E., Toronto 7. Ont.

— Už a.a. Benediktos Gavėnaitienės vėl šv. Mišios šį sešadienį 8 val. ryto.

— Sutuokta: Antanas Daukša ir Magdalena Gaidžiauskaitė.

PADEKA

Mūsų nuosirdžiai gili padėka visiems rengėjams, giminėms, draugams ir pažįstamiems. Š. m. liepos mėn. 13 d. suruošusiu mums 25 metų vedinio gyvenimo sukakties proga, po būvį puotą.

Nuosirdžiai dėkojame už mums įteiktas brangias ir gražias dovanas. Jums visada dėkingi.

Ona ir Pranas Balniai

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju dr. A. Valadkai, kun. P. Azubaliui, Tėv. Kornelijui ir kitiems bičiuliams bei pažįstamiems, lankiusiems mane ligos metu ligoninėje.

Jonas Valatka

POVILĄ IR IRENĄ GIRNIUS,

sukūrusius šeimos židinį;

sveikina ir linki saulėto gyvenimo —

Toronto

Sv. Jono Krikštytojo parapijos choras

PADEKA

Čiurlionio Vyrų Ansambliui ir jo vadovui p. R. Babickui, giedojusiems Gruberio Mišias mūsų dukters Danutės ir Raimundo Apanavičiaus sutuoktuvėse, reiškiamo giliausią padėką.

Nuosirdžiai dėkojame solistui p. V. Verikaičiui, giedojusiam solo ir p-lei D. Skrinškaitėi, akompanavusiai vargonais vyrų ansambliui bei solistui p. V. Verikaičiui.

Dar kartą visiems nuosirdi padėka.

Marija ir Antanas Elijošiai

G. BALCIŪNĄ ir jo šeimą,

mirus jo mamytei,

nuosirdžiai užjaučiame —

E. K. Galiauskai

V. Judzentavičiūtė

A. A. p. VALIŪNUI mirus Čikagoje,

jo dukrai Teodorai Vilijai Duobaitienei

ir jos šeimai

reiškiamo gilią užuojautą —

A. Kantvydas

J. ir P. Bakšiai

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šią savaitę Nek. Pr. M. seserų vienuolynė, Putnam, Conn., keletas buvusių parapijos mergaičių daro naują žingsnį vienuolyniame gyvenime. Ta proga laik. išadus darančią Onutę Mikailaitę ir į naująją įstojančią Gailutę Kliukaitę ir Liudą Cinciuotę nuosirdžiai dėkojame visiems vadovams, šeimininkėms ir ukvedžiams už pasiaukojimą, rūpestį ir meilę mūsų jaunimui. Pirmojoje stovykloje stovyklavo virš 100 vaikų, antroje — beveik 200.

— T. Paulius, baigęs darbą „Aušros“ stovykloje, išvyko į Kanados šiaurę poros savaitę poilsui. Parapijos ir vienuolyno ekonomo pareigas laikinai eina T. Kornelijus.

— KKKat. Moterų dr. Jos. P. skyriaus planuojamo uždaros savaitgalio rekolokacijos moterims pramatomos lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d.d.

— Nuosirdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo moterystės ryšiais susijungusiems dr. Aleksandriui ir Birutei Spudams, Simui ir Brendai Barškečiams, Antanui ir Magdalenei Daukšams.

— Pakrikštytas Vinco ir Brigitos Trumpų sūnus Vytautas Juozas. Tėvelius sveikiname, o sūneliui linkime gausių Dievo malonių.

Dėkoja torontiečiams

Birželio 29-30 d. Toronte lankėsi iš Kolumbijos 16 inžinierių, šiemet baigusių Medellino un-tą. Jų tarpe buvo inž. K. Totoraitis, kuris tai ekskursijai vadovavo. Toronte svečius globėjo lietuviai. Tėvai pranciškonai parūpino jiems net motelių nakvynę. Lietuviai studentai suruošė jiems atsisveikinimo vakarą-alutį. Dabar gauta iš Kolumbijos iš jų visų padėka Toronto lietuviams. K. Totoraitis pastebi, kad Medeline lietuvių vardas labai populiarus.

A. a. Benedikta Gavėnaitienė. Januškauskaitė mirė rugpjūčio 4 d. šv. Juozapo ligoninėje. Paliko liūdną vyrą Augustą. Lietuvoje gyvena jos sesuo ir brolis. Buvo pašarvuota Ryan ir Odette laidojimo istaigai. Palaidota iš šv. Jono Kr. bažnyčios rugpjūčio 8 d. lietuvių kapinėse Port Credit. Laidotuvėse dalyvavo daug tautiečių, ypač senųjų ateivių.

Bilietai į didžiulius parengimus

Apsirūpinkime bilietais į Pasaulio Lietuvių Dienos ir seimo parengimus, kurie įvyks Toronte, Kanadoje, rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis. Bilietai yra dviejų rūšių — pavieniai ir bendri.

Bendras bilietas kainuoja \$10 asmeniui ir tinka į visus keturis parengimus, įskaitant brangiąsias vietas O'Keefe salės koncertui.

Pavieniai bilietai: Literatūros vakaras ir piano recitalis penktadienį Prisikėlimo salėje: \$2, \$1.50, studentams ir moksl. \$1. Didysis pobūvis Club Kingsway salėje seštadienį — \$3, stud. \$2. Koncertas ir akademija O'Keefe salėje sekmadienį — \$4, \$1.50, stud. — \$1. Užbaigiamasis banketas sekmadienio vakare Prisikėlimo salėje — \$3.

Bilietai iš anksto gaunami Toronte šiose vietose: „Dainės“ kraituvėje — 974 College St., „Time“ kraituvėje — 1212 Dundas St. W. ir abiejų parapijų knygynuose. Paštu galima užsisakyti parašius J. R. Simanavičiui „Dainos“ adresu.

Informacinė komisija

Literatūros vakaras, kurį rengia Lietuvių Rašytojų dr. ja PLB seimo proga Toronte, įvyks rugpjūčio 30 d., penktadienį. Prisikėlimo salėje. Jau paaikšėjo, kad jame dalyvaus rašytojai: Alė Rūta, dr. Jos sekretorė (ji atstovaus ir dr. Jos valdybai), Jurgis Jankus, Vyt. Alantas, K. Grigaitytė-Graudienė ir Kaz. Bradūnas.

Pasaulio Lietuvių Dienos proga Toronto paštas nuo rugpjūčio 18 d. pradeda stampuoti visus iš miesto išemancius laiškus su šiuo įrašu „Lithuanian World Congress“. Tai darys dvi savaites. Kasdien iš Toronto išsiunčiama apie 70.00 laišku. PLB seimo dienomis Toronte vyks ir kiti kongresai. Jų rengėjai taip pat praše pašto vadovybę dėti ant laišku voku jų kongresų stampus, bet gavo neigiamą atsakymą, nes esą toms dienoms vyksias platesnio masto — pasaulio lietuvių kongresas.

KLB Toronto apyl. valdyba maloniai prašo visus Toronto lietuvius parodyti didelį sveikumą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu lietuviams, atvykstantiems iš įvairių vietovių. Apylinkės valdyba yra sutikusi tarpininkauti nakvynių reikale. Lietuviai, kurie sutiktų priimti svečius, atvykusius iš kitų vietovių ar kraštų, prašomi pranešti v-bos nariui Kaz. Manglicui, 34 Walter Ave., Toronto 3, Ont.; tel. 763-1957. pr.

Sveikinimai PLB seimui. Organizacijos ar paskirti asmenys, kurie norėtų sveikinti II PLB seimą per „T.Z.“, prašomi atsiųsti tekstus su nurodytu dydžiu iki rugpjūčio 22 d.

Apie Pasaulio lietuvių seimą ilgoką informaciją paskelbė Toronto leidžiamas latvių laikraštis „Latvija-Amerika“. Informaciją 1 psl. sužymėti pagrindiniai programos dalykai ir pridėta iliustracija - lietuvių taut. draubizai.

Jūrų skautai ir studentai Julius Butkevičius ir Linas Jurcsys iš Čikagos burine valtimi, 19 pėdų ilgio, per Klevelandą atplaukė į Toronto uostą. Jie plaukia su trim vėlavom — JAV, Kanados ir Lietuvos. Lydimi p. Kuprevičių jėdu atsilankė „T.Z.“ redakcijai. Pasakojo, kad leistis į tokią kelių savaitių kelionę juos paskatino noras įgyti daugiau jūrinio patyrimo, aplankyti kai kuriuos miestus ir pagarbinti Lietuvos vardą. Klevelande apie juos rašė vietinis amerikiečių dienraštis ir parodė televizija. Toronte jėdu taip pat aplankė viena kanadiečių televizijos stotį ir dienraštį. Iš Toronto jėdu išplaukė rugpjūčio 8 d. į Niujorką ir Bostoną, kur paliks valtį vietiniui jūrų skautų apmokymui. Abu draubizai gimė Lietuvoje, gyvena ir studijuoja Čikagoje: J. Butkevičius — kūno kultūra, L. Jurcsys — politinius mokslus. Per savaitę jie nuplaukė 1.000 mylių.

Išnuomojamas kambarys su baldais Bloor-Dovercourt rajone. Skambinti tel. LE 3-6714.

Išnuomojamas kambariai Dundas gatvėje. Skambinti po 6 v. tel. LE 4-3857.

PARDUODAMI grynų kraujo German Shepherd šuniukai — nebrangiai. Tel. LE 2-0440.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir apranginiai seni pigia kaina. P. L. Lys, Tel. WA. 2-7981. Namu AM. 1-8577

KANADOS LIETUVIAI VILNIUJE

Liepos pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje Lietuvoje viešėjo „grupė Kanados lietuvių turistų“. Iš „Tiesos“ 174 nr. atspausdintos nuotraukos žvelgia 7 pagyvenusius moteris ir 5 už jų pusiau pasislėpę vyrai. Iš visos grupės minimas tik vienas Antanas Byras - Palanta, kuris, girdi, prieš kelis metus Toronte išleido eilėraščių rinkinį — „Mincių trupiniai“. Trupinius rankioti šis „poetas“ mėgino ir viešnašes metu: „Tiesa“ atspaudė jo prozas gabaliuką „Vilnius“, kuris kažkodėl parašytas poezijai skirtomis trumpomis eilutėmis. Tos turistų grupės nuotakas geriausiai apibūdina minėtojo trupinių rankiotio žodžiai: „Siandien Lietuva galinga tarybinių tautų šalis. Su jų garbe ir galybe susijusi ir jos dalis...“ Taigi, pripažįsta, kad sovietinė galybė yra paglemusi Lietuvą, ir jos „dalis“ yra ne kas kita kaip okupacija.

„Tiesos“ 179 nr. paskelbtas atsisaukimas, parašytas komunistinių propagandistų ir pasirašytas „Kanados lietuvių“ grupės vadovo J. Paragio, St. Virbalo, V. Rimdeikos, A. Strėlienės, S. Pajuodžio, M. Masioko, G. Damašienės, E. Simkinienės, O. Vilkelienės, A. Byros. Atsisaukime liaupsinama sovietinė valdžia ir reikiama pasizadėjimas kovoti „už taiką“. Sakosi matė Vilnių, Kauną, Druskininkus ir savo artimuosius.

Be to, sovietinėje spaudoje dar minimos šios Kanados lietuvių, aplankiusių Vilnių, pavardės: Elena Betkienė, Emilė Bulzgienė, Juozas Rimšelis, Juozas Adakauskas, Valerija Masienė ir jos dukte A. Gelleny, Ona Mikulienė, Ona Masiokienė, Elzbieta Guodiene, Adelė Kamčiaitienė, Sofija Pajuodienė.

Liepos 31 d. ir Vilnių atvyko Urugvajaus lietuvių grupę. Jie Lietuvos nebuvo matę po 30 ir daugiau metų. Vilniaus geležinkelio stoty svečius pasitiko prieš kurį laiką Lietuvon grįžę ir gerokai nusivylę buv. P. Amerikos kraštų gyventojai. Lietuvis draugystės ir kultūrinio ryšio su užsieniu draugijos pirm. L. Kapočius ir spaudos atstovai. „Tiesa“ paskelbė, kad šitai lietuvių grupę vadovauja centrinio lietuvių klubo Montevideo mieste vicepirm. P. Sadauskas.

E. Valiukonienė, pratesdama „T.Z.“ prenumeratą, paukojo \$2. Nuosirdžiai dėkojame.

B. Naujalis R.M.N.Pt. (natūralistas) išvyksta kuriam laikui, ir klinika 474 Roncesvalles Ave. bus uždaryta. Todėl prašome sekėti tolimiesiems pranešimams bei skelbimams apie sugrįžimą ir klinikos atidarymo laiką. Jis išvyksta rugpjūčio 15 d. ir grįš rugpjūčio 2 d. po studijų kelionės Britanijon.

NERINGOS TUNTO ŽINIOS

SESES ir BROLIAI rugpjūčio 7 d. turėjo susirinkimą su Čikagos jūrų skautais v.v. J. Butkevičium ir sen. L. Jureliu, atburiavusiais iš Čikagos ir vykstantiems į Bostoną.

PRIMENAME JŪRŲ SKAUTEMS IR SKAUTAMS, vykstantiems į jubilėjinę stovyklą Custer, Mich., kad iš anksto susitarkytų savo uniformas.

JŪRŲ SKAUTAI, perstatydami savo jachtą, turi keblumų, todėl maloniai prašome atsiųsti tuos lietuvių profesionalus dailides, taip pat ir mėgėjus, kurie galėtų prisidėti darbu irengiant lietuvių jūrų skautams jachtą. Skambinti tunt. B. Stundziui CH. 7-5634 arba tuntą skautų dalies vedėjui M. Slapsiui LE. 6-8764. Norėtume, kad dar vasaros pabaigoje jachta būtų nuleista į vandenį. T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

T.

Žymūs svečiai

„T.Z.“ redakcijai lankėsi prel. dr. J. B. Končius, lydimas T. St. Kulbio, SJ, ir savo brolio. Atostogų proga jis aplankė Sudbury, Hamiltono ir kt. vietovių lietuvių. Sakė visur susidūręs gerus išpuodus. Kanados lietuviai esą lietuviškesni, vieningesni ir daugiau dirbą lietuviškai. Iš viso kanadiečiai esą kultūringesni nei amerikiečiai; mat, daugiau veikiančių britų ir prancūzų tradicija. Prelatas pasakojo 1952 m. lankęs Otavoją tuometinį Kanados premjerą ir jo akivaizdoje pagyręs kanadiečių laikyseną naujųjų ateivių atžvilgiu, nes ji buvusi žymiai geresnė už amerikiečių psichologinių ir sociologinių požiūrių, bet silpnėjęs ekonominiu atžvilgiu. Premjeras atsakė: „Oh, the Americans are good Santa Clause. That's all“. Dėlto prelatas apgailestavo, kad laikurie Kanados lietuviai persikelia į JAV. Tai esanti žala lietuvių.

Prelatas yra užbaigęs istorinį veikalą anglų k. apie Vytautą Didįjį ir atidavęs vienai Niujorko leidyklai, kuri netrukus žada išleisti. Kaip BALFO pirm. rūpinasi ir toliau šalpa, kuri šiuo metu daugiausia esanti nukreipta į Suvalkų trikampį.

A. Rinkūnas, redagavęs „T.Z.“ liepos mėn., išvyko atostogų. Rugsėjo mėn. pradžioje persikels dirbti į P. Pranciškaus pr. mokyklą. Ikišiol dirbo kaip mokytojas kanadiečių šv. Tomo pr. mokykloje ir mokė VIII skyrių. Atostogų metu ruošia naują „Kregždutės“ laidą, nes senoji jau išsibaigė.

Susirinkimas Springhurst — šį sešadienį, rugp. 17 d., 7.30 v. vak. G. Ganytojo stovyklavietės salėje. Saukiamas Springhurst ir apylinkės vasarnamių savininkų visuotinis susirinkimas. Susirinkime, be kitų dalykų bus diskutuojama ir mokesčių už vasarnamius klausimas. Lietuviai savininkai turėtų gausiai dalyvauti.

Zurn. A. Astašaitis su šeima atostogauja Ontario Rondeau Provincial Park.

Magdalena Gaidžiauskaitė ir Antanė Daukša, susituokusios pr. sešadienį, nuosirdžiai sveikina a. Daukšą ir ilgametis „T.Z.“ talkininkas, daug dirbęs laikraščio ekspedicijoje. Sekmingos ateities!

Irena Antanavičiūtė rengiasi vykti Maskvon studijuoti rusų kalbos, kad vėliau galėtų būti rusų kalbos mokytoja.

Sesuo Margarita, L. Vaikų Namų vedėja, vadovavusi jaunimo stovyklai „Dainavoj“ prie Detroito, grįžo į Torontą ir vėl, drauge su kitom seserim, išvyko į Putnamą rekolokacijai.

Visa eilė mergaičių iš Toronto dalyvavo jubilėjinėje Putnamo vasaros stovykloje, kuriai vadovauja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys. Jų tarpe buvo ir Sal. Verikaitė. Jos pavardė buvo išskirtusi iš ankščiau skelbto sąrašo.

Registracija į anglų kalbos kursus International Institute of Metropolitan Toronto, 709 College St., prasidės rugsėjo 3, 4, 5 d. nuo 9 val. r. ligi 2 val. p.p. Klasėse darbas — pirmadienį, rugsėjo 9 d., nuo 8.30 ryto ligi 11 val. r. arba nuo 12 val. ligi 2 val. p.p. Institutas nori padėti išmokti anglų k. ypač šeimininkėms ir vyresnio amžiaus asmenims. Priimami visi nuo 16 metų amžiaus. C.S.

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

Užsakymai priimami ir paštu

MONTREAL, Que.

Sv. Kr. imiero parapijos žinios

— Seštadienį, rugpjūčio 10 d., susituokė Stasys Kalinauskas su p-le Rochon.

— Mirė Jonas Ragaišis; palaidotas rugpjūčio 9 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios.

— Parapijiečių dėka apie šv. Kazimiero bažnyčią aptvarta daili tvora sudaro labai gražų vaizdą.

— Ateinantį ketvirtadienį, rugpjūčio 15 d., Marijos ir Dangu Paėmimo šventė — Zolinė. Mišios rytą 8, 8.30 ir vakare 8 val.

— Parapijos komitetas rugpjūčio 25 d. ruošia didelę geužinę p. Skriubio ūkyje. 12 val. Mišios, po to — žaidimai, loterija, bufetis ir kita programa. Gegužinė vadovaus J. Valiulis, A. Simonėlis ir K. Milius. E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Zolinė arba Šv. M. Marijos Dangun Paėmimo šventė šiais metais bus ketvirtadienį, rugp. 15 d., vakarinės Mišios — 7.30 v.

— \$10 vajui aukoj: P. Jokubauskas \$100; po \$10: P. Juodkojis ir K. Mickus; \$7: O. Biečiūnaitė; \$5: N. Akstinienė. Labai aciu.

— Užpraėjusį sekmadienį bažnyčios rinkliavoje gauta \$161.50.

Tėv. J. Kubilius, SJ, pirmasis AV par. klebonas, iš Čikagos lankėsi Montrealyje pas daug